

Türkiyə-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq tarixində önəmli gün

◆ Prezident İlham Əliyevin Türkiyəyə işgüzar səfəri

İğdır-Naxçıvan qaz xətti istifadəyə verildi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 5-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə Ankaraya işgüzar səfər edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Ankaranın Esenboğa Hava Limanında Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Martın 5-də Ankarada İğdır-Naxçıvan qaz xətinin videobağlantı formatında açılış mərasimi keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan tədbirdə iştirak ediblər.

Prezidentlər çıxış ediblər. Çıxışlardan sonra videobağlantı formatında İğdır-Naxçıvan qaz xətinin açılışı olub. Daha sonra Ankarada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə təkbətək görüşü olub. Martın 5-də Ankarada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iftar süfrəsində iştirak ediblər.

8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrik

Hörmətli xanımlar! Sizi Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə ürəkdan təbrik edirəm. Hamınıza cansağlığı, səadət və işlərinizdə müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Azərbaycan qadınları hər zaman cəmiyyətimizin mənəvi dəyəri olmuş, daim ülvi amallarla yaşamışlar. Çoxəsrlik mədəni-mənəvi sənətimizin gülməzəzək layiqincə qorunub saxlanılmasında nəcis və gözəl analarımızın misilsiz xidməti vardır. Onlar öz güclü iradələri, vətənpərvərlik və fədakarlıqları ilə yurdumuzun mübarizə salnaməsində silinməz izlər qoymuşlar.

Azərbaycan qadınlarının dünyanın bir sıra qabaqcıl ölkələrinin qadınlarından daha əvvəl seçib-seçilmək hüququ qazanmaları yeni dövr tariximizin əlamətdar faktlarından. Mədəniyyət, elm, təhsil və səhiyyənin ən müxtəlif istiqamətləri üzrə müsəlman Şərqi qadınları arasında ilk addımları atmaları onların yüksək yaradıcı potensialının nəticəsidir. Təqdirəlayiq haldır ki, müasir gənc xanımlarımız bu önəmlərə ehtiram bəsləyir, nəsillərin mənəvi vərisliyi prinsipini lazımcına qoruyur, öz maarifpərvər, ziyalı sələflərinin yolunu uğurla davam etdirirlər.

Ötən müddət ərzində milli dövlət quruculuğu prosesində yaxından iştirak edərək bütün sahələrdə özmlü çalışan qadınlarımız Vətənimizin qüdrətinin artırılması, xalqımızın rifahının yüksəlməsi naminə dolğun və səmərəli fəaliyyət göstərmiş, sosial-iqtisadi və mədəni inkişafda mühüm nailiyyətlər əldə etmişlər.

Müqəddəs ailə dəyərlərimizə dərin sədaqət nümayiş etdirən qadınlarımız ölkəmizin ictimai həyatında böyük nüfuz malikdirlər. Əminəm ki, onlar gənc nəslin Vətəna və milli ideallara bağlılıq ruhunda yetişməsi üçün bundan sonra da qüvvələrini əsirgəməyəcək, həmçinin ictimai-mənəvi mühitimizi yeni töhfələrlə zənginləşdirəcəklər.

Əziz xanımlar! Bayramınız mübarək olsun!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 mart 2025-ci il

Bənzəri olmayan qardaşlıq

Prezident İlham Əliyevin Ankaraya işgüzar səfəri, keçirilən görüşlər ölkələrimizin əlaqələrinə yeni dinamizm gətirəcək

İki qardaş ölkə arasında siyasi, sosial-iqtisadi, hərbi, mədəniyyət və təhsil sahələrində əlaqələr inkişaf etməkdədir. Türkiyənin Azərbaycan-da həyata keçirdiyi humanitar proqramları iki xalq arasında daha da yaxınlaşmağa səbəb olub.

Xüsusən də prezidentlər - Rəcəb Tayyib Ərdoğan və İlham Əliyev arasında sarsılmaz qardaşlıq münasibətləri əlaqələrin yeni inkişaf mərhələsinə yüksəlməsini təmin edib. Bu, əsl dostluq münasibətləri son illərdə dünyada nümunə kimi göstərilir.

Bu münasibəti, sarsılmaz dostluğu dəyərləndirərək İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı bölgədə sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olmasına töhfələr verir. Bu gün ortaq tariximizdən, zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizdən və xalqlarımızın mətin iradəsindən qaynaqlanan Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı, birliyi və strateji müttəfiqliyi unikal xarakter daşımaqla hərtərəfli inkişaf edir, bölgədə sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olmasına töhfələr verir.

"Azərbaycan Parisin Cənubi Qafqazdakı təxribatlarının qarşısını alıb"

Avropada, Cənub-Şərqi Asiyada, Mərkəzi və Cənubi Amerikada, xüsusən Afrikada dövlət səviyyəsində Fransanın törətdiyi çoxsaylı sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər fonunda fransalı nazirin Azərbaycanı bu ölkənin dənizasırazı ərazilərə münasibətdə daxili işlərinə qarışmaqda ittiham etməsi, həmçinin cəmi 50 il əvvəl qədr çoxsaylı qırğınlar, o cümlədən Əlcəzir və digər Afrika dövlətlərində törədilən soyqırımları fonunda Bakını etnik təmizləmədə günahlandırması, sadəcə, gülümsə doğurur və nazirin ya öz ölkəsinin tarixindən bixəbər olduğunu, ya da məhiyyətə riyakar olmasını deməyə əsas verir. Aydındır ki, Azərbaycan Vətən müharibəsi və antiteror tədbirləri ilə öz güc və imkanları hesabına regionda elə geosiyasi reallıq formalaşdırıb ki, nə Ermənistan, nə də onun havadanı qismində çıxış edən hər hansı üçüncü subyekti bu konfigurasiyanı dəyişə və poza bilər. Sırr deyil ki, bu günə qədər Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi reallıqların dəyişdirilməsi və Qərbin arzuladığı formatın qurulması üçün, xüsusən Fransanın "təşəbbüskarlığı" ilə çoxsaylı söylər göstərilib, hətta Azərbaycanın "məsələsi" BMT Təhlükəsizlik Şurasının iclasına çıxarılıb.

Ermənistan öhdəliklərindən yayınır

Zəngəzur dəhlizinin işə düşməsi təkcə iqtisadi, ticari və digər bu yöndə olan məsələlərin inkişafı üçün deyil, ümumilikdə bölgədə davamlı sülhün varlığı üçün də vacibdir. Konkret ifadə etsək, Zəngəzur dəhlizi açılmadan Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhdən söz açmağa belə dəyməz. Lakin bu faktı bildiyi halda belə Ermənistan üçtərəfli Bəyanata zidd olaraq dəhlizin açılmasını icra etməkdən yayınır. Düz beş il yaxındır ki, İrəvan Zəngəzur dəhlizi ətrafında müxtəlif manipulyasiyalarla məşğul olur, rəsmi şəkildə üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirmir, dəhlizin açılmasına və bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsinə şərait yaratmır.

Yuxarıda sözügedən müəhəbəsində bu məqama toxunan dövlətimizin başçısı da bildirdi ki, Ermənistan tərəfi dörd ildən çoxdur ki, bu məsələ ilə bağlı qeyri-konstruktiv mövqe sərgiləyir, faktiki olaraq 10 noyabr kapitulyasiyasından sonra üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirmir: "Orada açılış-göstərilirdi ki, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat bağlantısı olmalıdır. Ermənistan isə buna əməl etməyib, müxtəlif bəhanələr gətirərək, müxtəlif qeyri-real və cəfəng layihələri ortaya ataraq, sadəcə olaraq, beynəlxalq ictimaiyyətin fikrini çaşdırmaq istəyir, manipulyasiyalarla məşğuldur.

◆ Prezident İlham Əliyevin
Türkiyəyə işgüzar səfəri

Türkiyə-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq tarixində önəmli gün

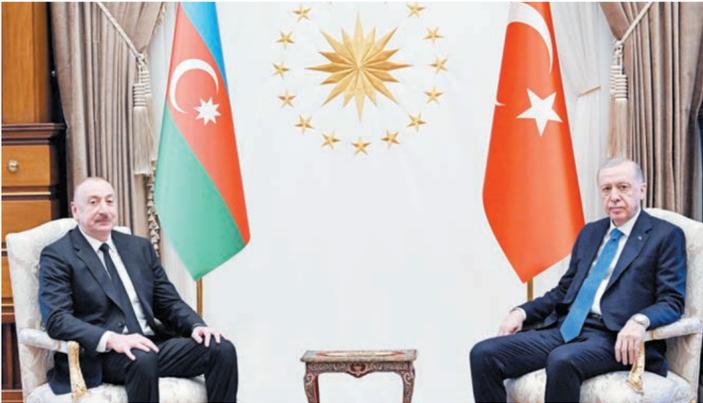
Ankaranın Esenboğa
Hava Limanında qarşılanma

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 5-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə Ankaraya işgüzar səfərə gedib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ankaranın Esenboğa Hava Limanında Azərbaycan Prezidentinin şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Dövlətimizin başçısını Türkiyənin maliyyə naziri Mehmet Şimşək və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Təkbətək görüş

Martın 5-də Ankarada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə təkbətək görüşü olub.

Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri
Ankarada iftar süfrəsində iştirak ediblər

Martın 5-də Ankarada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iftar süfrəsində iştirak ediblər.

Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri
İğdır-Naxçıvan qaz kəmərinin videobağlantı
formatında açılış mərasimində iştirak ediblər

Martın 5-də Ankarada İğdır-Naxçıvan qaz kəmərinin videobağlantı formatında açılış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan tədbirdə iştirak ediblər.

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi qarşıladı.

Sonra birgə foto çəkdirildi. Daha sonra Azərbaycanın və Türkiyənin Dövlət himnləri səsləndirildi.

Açılış mərasimində çıxış edən Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov bildirdi ki, İğdır-Naxçıvan qaz boru kəməri layihəsi Naxçıvanın qaz təchizatını şaxələndirməklə yanaşı, həm Naxçıvan, həm də İğdır əhalisinin rifahına xidmət edəcək. Layihənin daha bir özəlliyi ondan ibarətdir ki, bu gün kəmərin maksimum ötürmə gücü 730 milyon kubmetrdir, gələcəkdə layihənin genişləndirilməsi imkanları da var.

Sonra Türkiyənin enerji və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktar çıxış edərək İğdır-Naxçıvan qaz kəməri layihəsini Türkiyə və Azərbaycan qardaşlığının daha bir simvolu adlandırdı. Nazir bütün Naxçıvanı qazla təmin edəcək İğdır-Naxçıvan qaz kəməri layihəsinin ərəşəyə gəlməsinə görə dövlət başçılıqlarına təşəkkür etdi.

Azərbaycan Prezidenti mərasimdə çıxış etdi.

Bax: səh. 3

◆ Prezident İlham Əliyevin
Türkiyəyə işgüzar səfəri

Türkiyə-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq tarixində önəmli gün

Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri İğdır-Naxçıvan qaz kəmərinin videobağlantı formatında açılış mərasimində iştirak edəblər

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli Cümhurbaşkanı, əziz Qardaşım.

Hörmətli mərasim iştirakçıları. Bu gün Türkiyə-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq tarixində önəmli bir gündür - İğdır-Naxçıvan qaz xəttinin açılışı qeyd edilir. Burada deyildiyi kimi, Naxçıvanda hörmətli Cümhurbaşkanı ilə birlikdə bir il yarım bundan öncə biz bu qaz xəttinin təməlini qoyduq və artıq bu gözəl mərasimdə iştirak edirik.

Bildiyiniz kimi, Naxçıvan qədim Azərbaycan torpağıdır. Ancaq artıq bir əsrəndən çoxdur ki, Azərbaycanın əsas hissəsindən ayrılıb. Bunun səbəbi ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti 1920-ci ildə süqut edəndən beş ay sonra sovet hakimiyyəti Qərbi Zəngəzuru Azərbaycandan ayıraraq Ermənistanla birləşirdi və beləliklə, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanı quru bağlantısı pozulub. Bir əsrəndən çox davam edən bu ədalətsizlik Naxçıvanda yaşayan bizim soydaşlarımızın həyatına çox mənfi təsir göstərmişdir. Xüsusilə Birinci Qarabağ savaşına başlayan kimi Ermənistan Qarabağı işğal etdi və eyni zamanda Naxçıvanı blokadaya aldı. Onların planları Naxçıvanı da işğal etmək idi. Ancaq o zaman mənim atam Heydər Əliyev Naxçıvanın rəhbəri kimi buna imkan vermədi və Naxçıvanı qorumaq üçün bütün naxçıvanlılar səfərbər oldular, öz doğma torpaqlarını qorudular və işğalçı yeri oturdular.

Naxçıvanın o zaman işğal altına düşməsinin səbəblərindən biri də o idi ki, o zaman Naxçıvanı Türkiyə ilə birləşdirən "Ümid" körpüsü inşa edilmişdir və Türkiyədən gələn yardımlar Naxçıvanın qorunmasına çox önəmli töhfə vermişdir. Bu gün Türkiyə və Azərbaycan - iki qardaş ölkə nəhəng layihələr reallaşdırır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP kimi neft-qaz boru xətləri layihələri nəinki ölkələrimizi birləşdirdi, eyni zamanda Avrasiyanın enerji xaricətini dəyişdirdi. Bu gün Azərbaycandan Türkiyə ərazisindən gedən qaz bir çox ölkələrin enerji təhlükəsizliyini təmin edir. Keçən il Azərbaycanın qaz ixracatı 25 milyard kubmetrə çatmışdır. Onun təxminən yarısı Türkiyəyə olan ixracatdır və Türkiyədən başqa da 11 ölkə, onlardan 10 Avropa ölkəsi Azərbaycan qazını alaraq öz enerji təhlükəsizliyini gücləndirir.

Bu gün açılışında iştirak etdiyimiz layihə Naxçıvanın enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək. Çünki Azərbaycandan gələn qaz Türkiyə ərazisindən sypov şəklində Naxçıvana ötürülürək, artıq Naxçıvanı da bu probleməndən xilas etmiş olacağıq.

Bizim birgə həyata keçirdiyimiz enerji layihələrimiz, eyni zamanda nöqləyət layihələrinin reallaşmasına da imkan verdi. Bu gün Türkiyəni Azərbaycanla birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu çox gözəl üstünlüklər təmin edir, həm ölkələrimiz üçün, həm daha geniş coğrafiya üçün. Xüsusilə türk dünyasını birləşdirmək üçün bu nöqləyət bağlantısının çox böyük mənası, çox böyük faydası var və təbii olaraq, Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı birlik, qardaşlıq bütün türk dünyasına böyük bir töhfədir. Türk dünyasının birləşməsi yolunda əziz Qardaşım, hörmətli Cümhurbaşqanının çox böyük rolu var. Onun liderliyi ilə həm Türkiyədə böyük uğurlar əldə edildi, həm türk dünyasının daha da sıx birləşməsi üçün yeni imkanlar yarandı. Azərbaycan da hər zaman türk dünyasının birləşməsinə çox böyük önəm verir və öz tərəfindən bu birləşməni təmin etmək, bunu ədəbi etmək və ortaq maraqlar və ortaq tarix üzərində əlaqələri qurmaq üçün söyləmələri əsirgəməzdir.

Bugünkü mərasim bir daha Türkiyə-Azərbaycan birliyini, dostluğunu, qardaşlığını göstərir, onun əyani təzahürüdür. Əminəm ki, Naxçıvanda yaşayan 500 mi-

nə yaxın soydaşımız bu gün gözəl Ramazan ayında bu mərasimi də bayram kimi qeyd edəcək. Bütün bu işlərdə iştirak etmiş yoldaşlarımıza, dostlarımıza öz adından təşəkkürümü bildirirəm. İnşaat işləri qısa müddət ərzində, cəmi bir ildən bir qədər çox çəkdi və biz artıq bu gözəl mərasimdə iştirak edirik.

Bir daha hər birimizi, Türkiyəni və Azərbaycanı bu gözəl hadisə münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, xalqlarımıza, dövlətlərimizə yeni uğurlar diləyirəm. Sağ olun.

◆ ◆ ◆
Sonra Türkiyə Prezidenti mərasimdə çıxış etdi.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın çıxışı

- Əziz Qardaşım Prezident İlham Əliyev. Hörmətli nazirlər, hörmətli qonaqlar. Sizləri ən səmimi duyğularım, sevgi ilə salamlayırəm.

Qardaşım Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevi Türkiyədə qəbul etməkdən böyük məmnunluq duyduğumu xüsusilə ifadə etmək istəyirəm. Ona və dəyərli nümayəndə heyətinə Ankaramıza "Xoş gəldiniz!" deyirəm.

Hazırda qarşımda bu işlərdə əməyi olan fəhlə və mühəndis qardaşlarımız var. İnşallah, çıxışlarımızı bitirdikdən sonra onlarla birlikdə Türkiyə və Azərbaycan üçün ayrıca xatirə şəkillərini çəkəcəyik.

Dəyərli qardaşımın və nümayəndə heyətinin təmsilində Azərbaycan xalqının

mübarək Ramazan ayını ürəkdən təbrik edirəm. "Bir millət, iki dövlət" şüarı ilə formalaşan qardaşlıq münasibətlərimizdə hər sahədə böyük irəliləyişlər əldə edirik. Ölkələrimiz arasındakı münasibətlər müdafiədən ticarətə qədər çox geniş sahədə daim inkişaf edir. Şübhəsiz ki, bu əməkdaşlıqlarımız arasında bir çox layihə ilə taclandırdığımız enerji sektoru başda yer alır. Bəzilərinin xəyal hesab etdiyi Bakı-Tbilisi-Ceyhan xam neft boru kəməri kimi, "Şahdəniz" yatağının və Bakı-Tbilisi-Ərzurum təbii qaz boru kəmərinin

istismara verilməsi ilə enerji əməkdaşlığımızı daha irəliyə aparmağa nail olduq. Anadoludan keçən təbii qaz boru kəməri - TANAP vasitəsilə böyük miqdarda Azərbaycan qazının Avropaya çatdırılmasının sevincini yaşayırıq. Bu sahədə strateji və qeyri-adi layihələri həyata keçirməkdə Can Azərbaycan ilə tam uzlaşma içərisindəyik.

Bu gün İlham qardaşımın birlikdə bu əməkdaşlığa yeni bir layihəni də əlavə etməkdən böyük məmnunluq duyuruq. Bir azdan açılışını edəcəyimiz İğdır-Naxçıvan təbii qaz boru kəməri enerji sahəsində daha əvvəlki strateji təşəbbüslərimizi tamamlayacaq, həmçinin Naxçıvan ilə ortaq tələminin bir nişanəsi olacaq. BOTAS tərəfindən inşa edilən 80 kilometr uzunluğunda, gündəlik 2 milyon kubmetrə qədər nəqləmə qabiliyyətinə malik bu kəmərxüsusilə Naxçıvanın təbii qaz ehtiyacının hamısını ən azı 30 il müddətində təmin edəcək. Beləliklə, Naxçıvanın enerji təhlükəsizliyini uzun illər təmin edəcək bir layihəni qardaşımın birlikdə ölkələrimizə qazandırmış oluruq.

Fürsətdən istifadə edərək bunu da demək istəyirəm ki, Türkiyə və Azərbaycan sülhün, sabitliyin, rifahın tərəfindədir. Bölgəmizdə ancaq sülh istəyirik, əməkdaşlıq istəyirik, hamımızın birlikdə inkişaf etməsinə istəyirik. Bu məqsədlə indiyədək bir sıra addımlar atdıq, səmimiyyətimizi göstərdik. İnşallah, bundan sonra regional sülh, rifah və əmin-amanlıqla bağlı hər cür layihəni birlikdə həyata keçirməkdə qətiyyətliyik.

6 fevral zəlzələləri başda olmaqla, ən çətin günlərimizdə necə ki, Can Azərbaycanı yanımızda gördüksə, biz də qardaşlarımızın ehtiyac duyduğu hər an yanlarında olacağıq. İnşallah, Naxçıvanla elektrik əlaqələrimizin də gücləndirilməsi ilə bu prosesi davam etdirəcəyik.

Bu hisslərlə bugünkü mərasimimizin Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığını daha da gücləndirəcəyinə inanıram. Bu mühüm layihənin həyata keçirilməsinə töhfə verən hər kəsi, bütün qurumlarımızı diqqətlərinə görə, istər işçisi, istərsə də mühəndisi olmaqla, əməyi keçən bütün şəxsləri təbrik edirəm. Rəbbim birliyimizi, həmrəyliyimizi, sevgimizi daimi etsin. Layihənin bütün bölgə üçün xeyirli olmasını arzu edirəm.

İlham qardaşımın səfərə görə xüsusilə şəxson öz adından, ailəm adından və millətim adından təşəkkürümü bildirirəm.

◆ ◆ ◆
Çıxışlardan sonra videobağlantı formatında İğdır-Naxçıvan qaz kəmərinin açılışı oldu.

Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov və qardaş ölkənin enerji və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktar İğdırda qaz kəmərinin işə salındı. Sonda xatirə fotosu çəkdirildi.

Baş nazir Əli Əsədov yanğın baş vermiş Neft Emalı Zavodunda əməliyyat müşavirəsi keçirib

Baş nazir Əli Əsədov yanğın baş vermiş Neft Emalı Zavodunda əməliyyat müşavirəsi keçirib.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov martın 5-də Neft Emalı Zavodunda baş vermiş yanğının səbəblərini yerində araşdırmaq üçün hadisə

yerinə gedib, bilavasitə yanğının söndürülməsi prosesini müşahidə edib.

Baş nazir fəvqəladə hallar naziri, nazirliyin aidiyyəti strukturlarının rəhbərləri, SOCAR-ın prezidenti və başqa rəhbər şəxslərin iştirakı ilə əməliyyat müşavirəsi keçirib. Fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov, SOCAR-ın pre-

zidenti Rövşən Nəcəf və başqa məsul şəxslər yanğının səbəblərini araşdırılması və dəymiş ziyanın hesablanması da daxil olmaqla danışıqlar aparılıb.

Baş nazir səbəblərin araşdırılması və belə halların qarşısının alınması istiqamətində qəti tədbirlərin görülməsi haqqında tapşırıqlar verib.

Bakıda Beynəlxalq Qadınlar Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Martın 5-də Bakıda Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" çərçivəsində 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib və ərazi bütövlüyümüz uğrunda canından keçən Vətən övladlarının və AZAL-a məxsus təyيارonun qəzaya uğraması nəticəsində həlak olanların xatirəsi birdəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra Azərbaycan dövlətinin yaranma tarixi, inkişaf mərhələləri və qadınların bu işə verdiyi töhfələr, həmçinin Azərbaycan qadınlarının cəmiyyətdəki rolu barədə qısametrajlı film nümayiş etdirilib.

Daha sonra Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fəroh Əliyeva tərəfindən Prezident İlham Əliyev qadınlara təbrik məktubu səsləndirilib.

Çıxış edən Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova deyib: "Təqvimin əlamətdar günlərindən biri kimi 8 Mart qadınlarımızın dövlət və cəmiyyət həyatındakı rolunu, ailədəki özəvsiz zəhmətini və fədakarlığını bir daha vurğulamaq üçün bir fürsətdir".

Onun sözlərinə görə, son 20 ildə qanunverici orqanda qadınların təmsilçiliyi artaraq 11,2 faizdən 20,8 faizə çatıb.

İdarəetmənin parlament, hökumət və məhkəmə hakimiyyəti ölçüsündə qadınlar daha parlaq və daha geniş spektrdə imkanlarını genişləndirməkdədir. Son 20 ildə qanunverici orqanda qadınların təmsilçiliyi artaraq 11,2 faizdən 20,8 faizə çatıb. Dövlət qulluqçularının arasında 29,7 faizlik iştirakı malik qadınlar hakimlər korpusunda, hüquq-mühafizə orqanlarında və vəkillər arasında sıraların daha da genişləndirməkdədir. Onların informasiya texnologiyaları və sənə intellektə marağı daha da artır, rəqəmsal iqtisadiyyatda geniş imkanlar əldə ediblər. Ölkəmizdə qadınların təhsil, sahibkarlıq və əmək bazarına çıxışı son illərdə daha olcaq olub. Onlar dünyada sülh, təhlükəsizlik, rifah və inkişaf naminə mübarizəyə töhfələr verir, güclü, inklüziv cəmiyyət quruculuğunda, ictimai həyatda daha fəal iştirak edirlər.

Komitə sədri vurğulayıb: "Biz həyatımızın konstitusiyaya və suverenlik təminatı altında yeni bir dönməndəyik. Qarşımızda işğaldan azad olan bölgələrimizin tam bərpası, keçmiş məcburi köçkünlərin hər birinin öz doğma yurdlarına qayıdışını reallaşdırmaqla yanaşı, qərbi azərbaycanosilli soydaşlarımızın öz doğma və tarixi ərazilərinə ləyaqətli qayıdışını təmin etmək kimi vacib vəzifələr dayanır. Biz hamılıqla bu hədəflərimizə yetişmək kimi vacib prosesin bir parçasıyıq".

Sonra çıxış edən Milli Məclis Sədri'nin birinci müavini Əli Əhmədov Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə bütün Azərbaycan xanımlarını təbrik edib: "Qadınlar hörmət, ehtiram və qayğı hər bir cəmiyyətin, xalqın dünyaya görüşünün, mədəniyyətinin, mənəvi dəyərlərinin sanki bir məhkəkəsidir. Azərbaycanın mədəniyyətində qadın hörməti xüsusi əhəmiyyət kəsb edir".

Daha sonra çıxış edən Azərbaycanın "Rəşadət" ordeni alan ilk xanım Aydan Rəhimli ölümlə üz-üzə olarkən güclü olduğunu deyib.

O, peşəkar iş yoldaşlarının qohrəmanlığı sayəsində həyatda olduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, dəhşətli təyyarə qəzası zamanı öz vəzifə borcunu yerinə yetirərək ölümdən gəlməyib: "Azərbaycan qadını lazım gələndə düşmənlə qarşı savaşa bir qohrəman, çətin anlarda yol göstərən ana və fədakarlıq nümunəsi olan bacıdır. Mən istərdim ki, bu müsbət keyfiyyətlərimizi heç vaxt itirməyək, əksinə, daha da möhkəmləndirək".

Rəsmi çıxışlardan sonra tədbir bədii hissə ilə davam edib. Qeyd edək ki, tədbirdə dövlət və hökumət nümayəndələri, eləcə də ictimai-siyasi fəaliyyəti ilə seçilən qadınlar iştirak ediblər.

Azərbaycan ilə BƏƏ arasında strateji tərəfdaşlıq çərçivəsində görülən işlər müzakirə olunub

Martın 4-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) xarici işlər naziri Abdullah bin Zayed Əl Nəhyan arasında telefon danışığı olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, telefon danışığı zamanı ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq çərçivəsində görülən işlər, həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli çərçivədə əmək-

JEYHUN BAYRAMOV
MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

SHEIKH ABDULLAH BIN ZAYED
MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS AND
INTERNATIONAL COOPERATION
OF UAE

daşlıq perspektivləri, habelə regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub.

Nazirlər 2025-ci ildə siyasi, iqtisadi, ticarət, energetika, turizm və digər istiqamətlərdə əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da inkişaf edəcəyinə əmin olduqlarını vurğulayıblar.

Telefon danışığı zamanı həmçinin digər beynəlxalq platformalarda əməkdaşlıq istiqamətləri, habelə Yaxın Şərqdə vəziyyət barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər müqəddəs Ramazan ayının başlaması münasibətilə təbriklərini, ön səmimi arzu və diləklərini çatdırıblar.

Nazirlər 2025-ci ildə siyasi, iqtisadi, ticarət, energetika, turizm və digər istiqamətlərdə əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da inkişaf edəcəyinə əmin olduqlarını vurğulayıblar.

Telefon danışığı zamanı həmçinin digər beynəlxalq platformalarda əməkdaşlıq istiqamətləri, habelə Yaxın Şərqdə vəziyyət barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər müqəddəs Ramazan ayının başlaması münasibətilə təbriklərini, ön səmimi arzu və diləklərini çatdırıblar.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətinin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 56

Bakı şəhəri, 4 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 11, maddə 2164 (Cild I); 2024, № 1, maddə 127, № 2, maddə 244, № 4, maddə 465, № 7, maddələr 891, 903, № 9, maddələr 1045, 1106, № 10, maddələr 1165, 1178, № 11, maddə 1257, № 12 (I kitab), maddələr 1319, 1324) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətinin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri"ndə

"8704.60.000.0" alt yarımövqeyinə aid sətir aşağıdakı redaksiyada verilsin:

8704 60 000	- yalnız elektrik mühərriki ilə hərəkətə gətirilən:		
8704 60 000 1	- - zavod buraxılış tarixindən 3 ilədək ötmüş	ə	5 (01.01.2028-ci il tarixinədək 0%)
8704 60 000 9	- - digərləri	ə	5

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən 30 (otuz) gün sonra qüvvəyə minir.

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

"Paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin fəaliyyətində səmərəliliyin artırılması ilə bağlı bir sıra normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 4 iyun tarixli 257 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 57

Bakı şəhəri, 5 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Rəqəbat Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 dekabr tarixli 1051-VIQ nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin fəaliyyətində səmərəliliyin artırılması ilə bağlı bir sıra normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 4 iyun tarixli 257 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 6, maddə 1146 (Cild I)) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 4-cü hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"4. Bu Qərdə dəyişiklik Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 2023-cü il 6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilo bilər."

2. Həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - "Səhmlərinin nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan səhmdar cəmiyyətlərində korporativ idarəetmə Qaydaları və Standartları"nın 4.4.5-ci yarımbəndində "Antiinhsar fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Rəqəbat Məcəlləsində" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin yarımbəndə "bağladığı" sözdündən sonra ", uyunlaşdırılması hərəkətlərə yol verdiyi" sözləri əlavə edilsin.

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan ilə Surinam arasında ilk siyasi məsləhətləşmələr aparılıb

Martın 3-5-də Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan Respublikasının hökumət missiyası Surinam Respublikasında səfərdə olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, missiyanın tərkibinə İqtisadiyyat, Energetika, Elm və Təhsil, Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) və "AzerGold" QSC nümayəndələri daxildir.

Səfər zamanı xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov Surinamın xarici işlər, beynəlxalq biznes və beynəlxalq əməkdaşlıq naziri Albert Ramdin, nazir müavini xanım Miriyan Makkintox ilə görüşüb.

Görüşlərdə Azərbaycanın COP29-a sədrliyi çərçivəsində ötən ilin noyabr ayında ölkəmizə səfər etmiş Surinam Preziden-

ti Çan Santoxi ilə Prezident İlham Əliyevin görüşünün notisi olaraq Surinama Azərbaycan hökumətinin missiyasının gəlişi qarşı tərəfdən yüksək qiymətləndirilib və hər iki tərəf üçün maraqlı doğuran məsələlər, o cümlədən yüksək səviyyəli səfərlərin mübadiləsi, sərmayə, neqliyyat, "yaşıl enerji", humanitar, elm və təhsil, mədəniyyət və digər mümkün sahələrdə əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi ilə Surinam xarici işlər, beynəlxalq biznes və beynəlxalq əməkdaşlıq nazirliyi arasında birinci siyasi məsləhətləşmələr keçirilib. Siyasi məsləhətləşmələrə Azərbaycan tərəfindən xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov, qarşı tərəfdən isə Surinamın xarici işlər, beynəlxalq biznes və beynəlxalq əməkdaşlıq nazirinin müavini Miriyan Makkintox rəhbərlik edib. Siyasi məsləhətləş-

mələr zamanı ikitərəfli və çoxtərəfli siyasi əlaqələrin hazırlıq vəziyyəti və perspektivləri müzakirə olunub.

Səfər çərçivəsində nazir müavini Elnur Məmmədov Azərbaycanın xarici siyasət prioritetləri mövzusunda Surinamın Xarici İşlər Nazirliyində təqdimatla çıxış edib.

Təqdimatdan sonra Elnur Məmmədov Surinamın "CDS" dövlət media agentliyinə müsahibə verib.

Hökumət missiyasının üzvləri üçün Surinamın müvafiq dövlət qurumlarının yüksək vəzifəli rəsmiləri ilə görüşləri təşkil edilib. Müxtəlif sahələrdə investisiya imkanları barədə ətəflı təqdimatlar edilib, əməkdaşlıq perspektivləri haqqında məzmunlu müzakirələr aparılıb.

Səfər zamanı Azərbaycanın hökumət missiyasının üzvləri "Staatsolie" dövlət neft şirkətində görüş keçirib, "Tout Lui Fu" neft emalı zavoduna tanışlıq turu təşkil edilib.

Müdafiə Nazirliyi: Mövqələrimiz atəşə tutulub

Martın 4-ü saat 22:05 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Gorus rayonunun Xanaxax yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqələrimizdən Azərbaycan

Ordusunun mövqələrini atıcı silahlardan atəşə tutub. Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Bənzəri olmayan qardaşlıq

Prezident İlham Əliyevin Ankaraya işgüzar səfəri, keçirilən görüşlər ölkələrimizin əlaqələrinə yeni dinamizm gətirəcək

Strateji tərəfdaşlıq, qardaşlıq münasibətlərini yüksələn xətlə inkişaf etdirən Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri son illərdə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Bunu şərtləndirən amillər hər iki ölkənin dövlət başçıları arasındakı səmimi dostluq münasibətləri, liderlərin mütəmadi xarakter daşıyan qarşılıqlı səfərləri, görüşləri, müxtəlif zirvə toplantıları çərçivəsində təmasları, birlikdə həyata keçirdikləri beynəlxalq transmilli layihələrdir.

Bu gün Azərbaycan və Türkiyə iqtisadi və enerji imkanlarından, eləcə də geosiyasi mövqelərindən daha səmərəli şəkildə istifadə edirlər. Hazırda bölgənin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının müəyyənləşdirilməsində aparıcı rol oynayan və iki ölkə arasında münasibətlərin çox vacib elementlərindən olan neft və qaz layihələri təkə regionda deyil, eləcə də dünyada hər iki dövlətin nüfuzunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

İki qardaş ölkə arasında siyasi, sosial-iqtisadi, hərbi, mədəniyyət və təhsil sahələrində əlaqələr inkişaf etməkdədir. Türkiyənin Azərbaycanda həyata keçirdiyi humanitar proqramları iki xalq arasında daha da yaxınlaşmağa səbəb olub.

Xüsusən də prezidentlər - Rəcəb Tayyib Ərdəğan və İlham Əliyev arasındakı sarsıl-

maz qardaşlıq münasibətləri əlaqələrin yeni inkişaf mərhələsinə yüksəlməsini təmin edib. Bu, əsl dostluq münasibətləri son illərdə dünyada nümunə kimi göstərilir.

Bu münasibəti, sarsılmaz dostluğu dəyərləndirərək İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı bölgədə sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olmasına töhfələr verir. Bu gün ortaq tariximizdən, zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizdən və xalqlarımızın mətin iradəsindən qaynaqlanan Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı, birliyi və strateji müttəfiqliyi unikal xarakter daşımaqla hertərəfli inkişaf edir, bölgədə sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olmasına töhfələr verir.

Bu il fevralın 13-də isə Prezident İlham Əliyev Türkiyənin Azərbaycana yeni təyin olunmuş fəvqoladə və səlahiyyətli səfir

Biröl Akgünün etimadnaməsini qəbul edərkən ölkələrimiz arasında münasibətlərin yeni inkişaf tempini dəyərləndirib: "Bu gün dünya miqyasında ən yaxın müttəfiqlər arasında belə Azər-

baycan-Türkiyə əlaqələrinin bənzəri və nümunəsi yoxdur".

İkitərəfli əsasda strateji müttəfiqlik səviyyəsində olan əlaqələrimizin üçtərəfli platformalarda da inkişaf etdiyini

deyən Prezident İlham Əliyev bu xüsusda Azərbaycan-Özbəkistan-Türkiyə və Azərbaycan-Pakistan-Türkiyə üçtərəfli əməkdaşlıq mexanizmlərinin əhəmiyyətini qeyd edib.

Fevralın 27-də qardaş Rəcəb Tayyib Ərdəğanın Ədalət və İnkişaf Partiyasının Böyük Qurultayında partiyanın Sədri vəzifəsinə yenidən seçilməyi münasibətlə təbrik məktubu

ünvanlayan İlham Əliyev bir daha həmkarına uğurlar arzulamışdır: "Qurucusu olduğunuz partiyanın üzvlərinin Sizə layiq olduğunuz böyük etimadı təkrarən nümayiş etdirməsi uzun illər boyu ölkənizin rifahı və tərəqqisi, qardaş Türkiyə xalqının firavanlığı, eləcə də bütün türk dünyasının yüksəlişi naminə yorulmaq bilmədən həyata keçirdiyiniz fədakar fəaliyyətə qədərbiləliklə verilən yüksək qiymətdir. Bu xüsusda Ədalət və İnkişaf Partiyasının Böyük Qurultayında müəyyən olunmuş yeni hədəflərin və qəbul edilmiş əhəmiyyətli qərarların qardaş Türkiyə xalqı üçün xeyirli və uğurlu olacağına, Türkiyəni daha da irəli aparacağına əminliyimi ifadə etmək istədim".

Prezident İlham Əliyev vurğulamışdır ki, bu gün ortaq tariximizdən, zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizdən və xalqlarımızın mətin iradəsindən qaynaqlanan Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı, birliyi və strateji müttəfiqliyi unikal xarakter daşımaqla hertərəfli inkişaf edir, bölgədə sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olmasına töhfələr verir: "Əminəm ki, bu sarsılmaz

bağlar birgə səylərimizlə "Bir millət, iki dövlət" prinsipinə uyğun olaraq bundan sonra da daim möhkəmlənəcəkdir".

Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan və Türkiyə daim çiyin-çiyinə bir-birinin yanındadır. Bu gün Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı, dostluğu Cənubi Qafqaz regionunda, eyni zamanda onun hüdüdlərindən kənarda sabitliyin, təhlükəsizliyin, sülhün və əmin-amanlığın zəmanətidir.

Dünən Prezident İlham Əliyevin qardaş ölkəyə işgüzar səfəri, keçirilən görüşlər və baş tutan tədbirlər bir daha təsdiq etdi ki, Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinə yeni təkan verilir. Dünyanın siyasi arenasında yerini və çəkisini möhkəmləndirən Azərbaycan qardaş Türkiyə Respublikası ilə çoxşaxəli münasibətlərini inkişaf etdirməkdədir. Əminliklə deyə bilərik ki, dövlət başçıları arasında aparılan danışıqlar, imzalanan mühüm sənədlər hər iki ölkəyə böyük siyasi və iqtisadi dividendlər gətirəcək.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı: Tarixi dostluqdan strateji müttəfiqliyə gedən yol

Azərbaycan və Türkiyə "Bir millət, iki dövlət" prinsipi ilə dünyaya örnək olan, qardaşlıq və birlikdəlik ruhunu əks etdirən, qədim tarixə, dərin köklərə malik ölkələrdir. Bu qardaşlıq münasibətləri iki ölkənin mədəni, tarixi və dil əlaqələrinə əsaslanır. Həmçinin Azərbaycan və Türkiyə geosiyasi baxımdan strateji tərəfdaşlar olaraq, regional və qlobal səviyyədə mühüm əhəmiyyət kəsb edirlər. Bu əlaqələr həmçinin türk dünyası çərçivəsində birliyin və əməkdaşlığın təmin edilməsi istiqamətində bir model kimi çıxış edir.

AZƏRBAYCAN-TÜRKİYƏ münasibətlərinin strateji əhəmiyyətinə, türk dünyasının daha da güclənməsinə və əlaqələrin roluna nəzər salırıq.

Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı və strateji əməkdaşlıq

Azərbaycan ilə Türkiyə arasındakı qardaşlıq münasibətləri XX əsrin əvvəllərindən etibarən inkişaf etməyə başlayıb. İki ölkənin ortaq tarixi, mədəniyyət və dil bağları bu əlaqələri daha da möhkəmləndirib. 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurulduqca Osmanlı İmperiyasının varisi olan Türkiyə bu müstəqil dövləti dəstəkləyərək diplomatik əlaqələrini genişləndirmişdi. Lakin Sovet İttifaqı dövründə iki ölkə arasında əlaqələr əsasən qeyri-rəsmi şəkildə mövcud olub. 1991-ci ildə Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra isə münasibətlər daha da yaxınlaşmağa başlayıb. Türkiyə bu müstəqilliyi tanıyan ilk ölkə olub. Həmin dövrdən etibarən ölkələrimiz arasında siyasi və iqtisadi sahədə dərin əməkdaşlıq qurulub. 1990-cı illərin sonlarından başlayaraq, xüsusən də müstəqilliyin ilk illərində Türkiyə Azərbaycana siyasi və diplomatik dəstək göstərib, həmçinin iqtisadi inkişaf sahəsində bir çox layihələrdə iştirak edib. Türkiyə ölkəmizin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə olan dəstəyini, xüsusilə keçmiş Qarabağ münaqişəsi zamanı açıq şəkildə nümayiş etdirib.

İki ölkə arasında ticarət əlaqələri, enerji və neqliyyat sahələrində əməkdaşlıq da kifayət qədər genişdir. 2000-ci illərdə xüsusilə enerji və infrastruktur layihələri ölkəmizin iqtisadi inkişafını dəstəkləmək və Türkiyə ilə əlaqələri daha da möh-

kəmləndirmək baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edib. Azərbaycan enerji ixracatı sahəsində Türkiyə vasitəsilə Avropaya açılan yeni yollar əldə edib, bu da hər iki ölkə üçün strateji baxımdan əhəmiyyətli olub.

Ölkələrimizin hərbi sahədəki əməkdaşlığı da hər zaman böyük önəm daşıyır. Azərbaycanın müdafiə qabiliyyətinin artırılması istiqamətində Türkiyənin verdiyi dəstək, xüsusilə hərbi təlimlər və silah tədarüki sahələrində davam edir. Həmçinin hər iki ölkə beynəlxalq təşkilatlarda birliyi dəstəkləyir və regional təhlükəsizlik məsələlərində ortaq maraqlara malikdir. 2020-ci ildə İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Türkiyənin Azərbaycanı siyasi və hərbi baxımdan dəstəkləməsi bu əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə gətirib çıxarıb.

Bu əməkdaşlıq yalnız iqtisadi və hərbi sahələrdə deyil, mədəniyyət və təhsil sahələrində də inkişaf etməkdədir. Türkiyənin Azərbaycanda həyata keçirdiyi bir çox təhsil və mədəniyyət proqramları iki xalq arasında daha da yaxınlaşmağa səbəb olub. Bu sahələrdəki fəaliyyətlər həm də gələcək nəsillər üçün təməl yaradaraq iki ölkə arasında mədəni inteqrasiyanı artırır.

İqtisadi əməkdaşlıq və enerji sektorunda birgə layihələr

Ölkələrimiz arasındakı iqtisadi əlaqələr, xüsusilə enerji sahəsindəki əməkdaşlıqla daha da güclənib. 2023-cü ildə Azərbaycan və Türkiyə arasında qarşılıqlı ticarət dövriyyəsi 8 milyard ABŞ dolları olub. Ötən il də artım dinamikası davam edib, Azərbaycanın Türkiyə iqtisadiyyatına etdiyi yatırımların həcmi isə 20 milyard dolları ötürüb. Bu rəqəmin gələcəkdə daha da artacağı gözlənilir.

Azərbaycan Cənubi Qafqazın ən böyük enerji təchizatçısı olaraq Türkiyə vasitəsilə Avropaya enerji tədarüki edir. Bu sahədəki əməkdaşlıq xüsusilə 2006-cı ildə istifadə edilən Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) neft kəməri və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri layihələri ilə dorinləşib. Bu layihələr yalnız iqtisadi deyil, həm də siyasi və strateji əhəmiyyətə malikdir, çünki Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır.

Həmçinin 2020-ci ildən tam fəaliyyətə başlayan TANAP (Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri) layihəsi də Azərbaycanın qazını Türkiyə vasitəsilə Avropaya ixrac etmək üçün mühüm bir imkan yaradıb. TANAP Cənubi Qafqazı Avropa bazarına bağlayan əsas enerji layihələrindən biridir və bu, yalnız iki ölkə arasındakı iqtisadi əlaqələri möhkəmləndirir, həm də Azərbaycanın enerji ehtiyatlarını Avropaya çıxarmaq üçün geniş imkanlar təqdim edir. Bu layihələr həm də Azərbaycan və Türkiyənin regional enerji təhlükəsizliyini təmin etməsinə və Avropa bazarları ilə daha sıx əlaqə qurmasına şərait yaradır.

Hərbi və təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlıq

Türkiyə ilə Azərbaycanın hərbi və təhlükəsizlik sahəsindəki əməkdaşlığı bölgənin sabitliyi, təhlükəsizliyi baxımından olduqca əhəmiyyətli

yönlüdür. Hər iki ölkə müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda birgə fəaliyyət göstərir və bu əməkdaşlıq da həm regional, həm də qlobal səviyyədə birgə təhlükəsizlik təşəbbüslərinə rəhbərlik edir. Azərbaycanın öz ərazilərini 30 illik işğaldan azad etməsi prosesində Türkiyənin siyasi dəstəyi də ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin möhkəmlənməsinə səbəb olub. Həmçinin bu baxımdan ölkələrimiz arasında birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi, silah tədarüki və müdafiə sənayesi sahəsindəki layihələr mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində keçirilən hərbi təlimlərdə Türkiyə Silahlı Qüvvələri və Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri birgə iştirak edərək hərbi hazırlıq səviyyələrini artırır, regional təhlükəsizliyi təmin etmək üçün güclü təməl yaradıb. Bu təlimlər həmçinin NATO ilə əməkdaşlıq çərçivəsindəki əlaqələri gücləndirir və qardaş ölkələrimizin beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərindəki həmrəyliklərini daha da möhkəmləndirir.

Türk dünyası və Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri

Türk dünyası özündə 7 dövlət və bir neçə ərazini birləşdirir. Bu dövlətlər dil, mədəniyyət və tarix baxımından bir-biri ilə sıx əlaqəlidir. Türkiyə və Azərbaycan türk dünyasında liderlik edən əsas ölkə-

lərdir. 2009-cu ildə yaradılan Türk-dillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası (sonradan Türk Dövlətləri Təşkilatına çevrilib) türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın inkişafına və birliyin möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT): Xatırladaq ki, 2021-ci ildə Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası Türk Dövlətləri Təşkilatına çevrildi və bununla da təşkilatın beynəlxalq nüfuzu artırıldı. Bildiyimiz kimi, TDT türk dövlətləri arasında siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələri gücləndirərək birgə maraqları müdafiə edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2021-ci il noyabrın 12-də İstanbulda keçirilən TDT-nin VIII Zirvə Görüşündə çıxış edərək türk dünyasının birliyinə vacibliyini vurğulayıb və türk dövlətlərinin qarşılıqlı dəstəyi artırmağa çağırıb: "Mən çox şadam ki, bu gün biz türk dövlətləri arasında ki birlikdə danışıqdan gələcəyə baxırıq. Çünki bizim gələcəyimiz, birgə gələcəyimiz üçün çox mühüm zəmin var, möhkəm təməl var. Bu, bizim ortaq qələbimizdir, dilimizdir, dimimizdir və ortaq maraqlarımızdır".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev TDT-nin digər zirvə toplantılarında da çıxışları zamanı türk dünyasının vahid bir strategiya ilə birləşməsinin əhəmiyyətini qeyd edib. Dövlətimizin başçısı çıxışlarında xüsusilə iqtisadi və təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlığın artırılması, ortaq maraqların müdafiə edilməsi və türk dünyasının beynəlxalq səviyyədə daha da güclənməsi mövzularını gündəmə gətirib.

2021-ci ildə İstanbulda keçirilən zirvə toplantısında Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın İkinci Qarabağ müharibəsində qazandığı tarixi Qələbədə və türk dövlətlərinin, xüsusilə Türkiyənin Azərbaycanın yardımçıları kimi kifayətlənməyən dövlətimiz bölgənin uzunmüddətli bərpasına da mühüm töhfələr verdi.

Bu dəstəyin ən mühüm nümunələrindən biri Qarabağda Azərbaycanın yardımçıları kimi kifayətlənməyən dövlətimiz bölgənin uzunmüddətli bərpasına da mühüm töhfələr verdi.

stabilitiyini təmin etməkdir. Hər iki ölkə bir-birini dəstəkləyir və təşkilatın birgə layihələrində fəal iştirak edirlər.

Azərbaycan Prezidenti ötən il fevralın 14-də Milli Məclisdə keçirilən andiçmə mərasimində də qeyd edib ki, bizim üçün əsas beynəlxalq əməkdaşlıq prioriteti Türk Dövlətləri Təşkilatıdır, çünki bu təşkilat Azərbaycanın mədəni və tarixi baxımdan aid olduğu ailəni - türk dünyasını təmsil edir: "Biz beynəlxalq təşkilatlarla bağlı bundan sonra da öz addımlarımızı atacağıq, ilk növbədə Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində səylərimizi davam etdirəcəyik. Bu, bizim üçün prioritetdir, çünki bu, bizim ailəmizdir. Bizim üçün əsas beynəlxalq təşkilatdır, çünki bu, bizim ailəmizdir. Bizim başqa ailəmiz yoxdur. Bizim ailəmiz türk dünyasıdır".

Kahramanmaraş abidəsi və Türkiyənin qardaşlıq yardımları

Bildiyimiz kimi, 2023-cü ilin fevralında Türkiyədə baş verən zəlzələ ölkənin cənub-şərqində böyük fəlakətlərə yol açdı. Əsrin faciəsi adlandırılan bu zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması zamanı Azərbaycanın Türkiyəyə göstərdiyi yardım qardaşlıq və dostluq münasibətlərinin ən gözəl nümunəsidir. Azərbaycan zəlzələdən zərər çəkən əhaliyə dərhal humanitar yardım göndərdi, Fövqoladə Hallar Nazirliyi vasitəsilə axtarış-xilasetmə əməliyyatlarına qatıldı. Yalnız təcili yardımlarla kifayətlənməyən dövlətimiz bölgənin uzunmüddətli bərpasına da mühüm töhfələr verdi.

Bu dəstəyin ən mühüm nümunələrindən biri Kahramanmaraş vilayətində inşa edilən "Azərbaycan" məhəlləsi oldu. Bu məhəllənin tikintisi Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə həyata keçirilib və bütün xərclər Azərbaycan dövləti tərəfindən qarşılanıb. Məhəllədə Kahramanmaraşda zəlzələ səbəbindən

evsiz qalan ailələr üçün 1000-dən çox mənzil inşa olunub. Layihə təkə obyektləri ilə məhdudlaşmır. Burada həmçinin məktəb, uşaq bağıcağı, mədəniyyət mərkəzi, məscid və digər sosial obyektlər də tikilib. Burada inşa edilən məktəbə xalqımızın Ümmümilli Lideri Heydər Əliyevin adı verilib.

Yaşayış massivini "Azərbaycan" məhəlləsi adının verilməsi isə iki qardaş ölkə arasında bağları daha da gücləndirir. Məhəllənin girişində Azərbaycan və Türkiyə bayraqları yanaşı dalğalanır və mərkəzdə Azərbaycan-Türkiyə dostluğunun simvolizə edən abidə ucaldılıb.

Azərbaycan təkə Kahramanmaraşda deyil, Hatay və Adıyaman kimi zəlzələdən zərər çəkən digər bölgələrdə də tikinti işlərində Türkiyəyə dəstəyini davam etdirir.

"Azərbaycan" məhəlləsi təkə bir yaşayış məkanı deyil, eyni zamanda Azərbaycan və Türkiyənin qardaşlığının, sarsılmaz dostluğunun və fəlakət zamanı bir-birinə necə dayaqlı olduqlarının əyani sübutudur. Bu layihə bir daha göstərdi ki, Azərbaycan və Türkiyə təkə dost və müttəfiq deyil, həm də eyni ruhu, eyni taleyi bölüşən "Bir millət, iki dövlət" anlayışına sahib qardaş ölkələrdir. Bu layihələr ölkələrimiz arasında dostluğun, əməkdaşlığın gələcək nəsillərə ötürülməsində mühüm rol oynayır və regionda sülhün, sabitliyin təminatına töhfə verir.

Sonda bir daha qeyd edək ki, Azərbaycan və Türkiyə arasındakı münasibətlər iki ölkənin ortaq tarixindən, mədəniyyətindən və dilindən qaynaqlanaraq beynəlxalq səviyyədə güclü strateji əməkdaşlığa çevrilib. Türk dünyası daxilində ölkələrimiz arasında artan əməkdaşlıq yalnız iki dövlətin deyil, bütün türk dünyasının birliyini və inkişafını dəstəkləyir.

Əminliklə söyləyə bilərik ki, gələcəkdə Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığı daha da inkişaf edəcək və türk dünyasının güclənməsinə töhfələr verəcək. Bu, yalnız regional deyil, qlobal təhlükəsizlik və iqtisadi inkişaf baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

"Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda uçuş qaydalarını pozan hava gəmisi yerə endirildikdən və pozuntunun səbəbləri aydınlaşdırıldıqdan sonra uçuşun davamına icazə verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 51

Bakı şəhəri, 28 fevral 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 15 fevral tarixli 1 nömrəli Fərmanının 2.3.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda uçuş qaydalarını

pozan hava gəmisi yerə endirildikdən və pozuntunun səbəbləri aydınlaşdırıldıqdan sonra uçuşun davamına icazə verilməsi Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə
www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

"Aerodromyanı ərazi hüduqlarında torpaq sahəsinin və daşınmaz əmlakın istifadəsinə, həmçinin həmin ərazidə iqtisadi və digər fəaliyyətin həyata keçirilməsinə uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 52

Bakı şəhəri, 28 fevral 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 15 fevral tarixli 1 nömrəli Fərmanının 2.3.1-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Aerodromyanı ərazi hüduqlarında torpaq sahəsinin və daşınmaz əmlakın istifadəsinə, həmçinin həmin ərazidə iqtisadi və di-

gər fəaliyyətin həyata keçirilməsinə uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə
www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 19 yanvar tarixli 20 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gətirilən aksizli malların aksiz dərəcələri"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 53

Bakı şəhəri, 3 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 19 yanvar tarixli 20 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 1, maddə 69 (Cild I); 2024, № 1, maddə 127, № 2, maddə 244, № 4, maddə 465, № 7, maddələr 891, 903, № 9, maddələr 1045, 1106, № 10, maddələr 1165, 1178, № 11, maddə 1257, № 12 (I kitab), maddələr 1319, 1324) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gətirilən aksizli

malların aksiz dərəcələri"ndə "2710 19 210 1" və "2710 19 210 9" alt yarımmövqələrinə aid sətirlərin "Aksiz dərəcələri (ölçü vahidinə görə, manatla)" sütunlarında "31.12.2024-cü" sözləri "31.12.2025-ci" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən 30 (otuz) gün sonra qüvvəyə minir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 54

Bakı şəhəri, 3 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 11, maddə 2164 (Cild I); 2024, № 1, maddə 127, № 2, maddə 244, № 4, maddə 465, № 7, maddələr 891, 903, № 9, maddələr 1045, 1106, № 10, maddələr 1165, 1178, № 11, maddə 1257, № 12 (I kitab), maddələr 1319, 1324) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası, idxal

gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri"ndə "2710 19 210 1" və "2710 19 210 9" alt yarımmövqələrinə aid sətirlərin "Tarif dərəcəsi (gömrük dəyərinə görə faizlə və ya ölçü vahidinə görə ABŞ dolları ilə)" sütunlarında "31.12.2024-cü" sözləri "31.12.2025-ci" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən 30 (otuz) gün sonra qüvvəyə minir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 17 iyun tarixli 196 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 55

Bakı şəhəri, 3 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 17 iyun tarixli 196 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 6, maddə 749 (Cild I); 2024, № 7, maddə 910) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. "I. Bütücdən maliyyələşdirilən qurumlar" bölməsi üzrə:
1.1. "I. Təhsil müəssisələri" hissəsi üzrə:
1.1.1. 1.37-ci, 1.195-ci və 1.196-cı bəndlər ləğv edilsin;
1.1.2. 1.118-ci bənddə "Ağalmalığı" sözü "Düzqışlaq" sözü ilə əvəz edilsin;
1.1.3. aşağıdakı məzmununda 1.134-1-ci və 1.134-2-ci bəndlər əlavə edilsin:
"1.134-1. Xocalı rayon Quşçular kənd Uşaq Musiqi Məktəbi 1.134-2. Xocalı rayon Malbəyli kənd Uşaq Musiqi Məktəbi";
1.2. "2. Muzeylər" hissəsinin 2.2-ci bəndinə və 2.2.1-ci yarımbəndinə "Azərbaycan" sözündən sonra "Milli" sözü əlavə edilsin;
1.3. "4. Kitabxanalar" hissəsi üzrə:
1.3.1. 4.26.23-cü, 4.59.12-ci və 4.59.13-cü yarımbəndlər ləğv edilsin;
1.3.2. aşağıdakı məzmununda 4.34.16-cı, 4.34.17-ci yarımbəndlər əlavə edilsin:

"4.34.16. Quşçular kənd kitabxana filialı
4.34.17. Malbəyli kənd kitabxana filialı";
1.4. "5. Mədəniyyət mərkəzləri, evləri və klubları" hissəsi üzrə:
1.4.1. 5.21.55-ci, 5.21.61-ci, 5.57.2-ci, 5.57.3-cü və 5.57.9-cu yarımbəndlər ləğv edilsin;
1.4.2. aşağıdakı məzmununda 5.29.3-1-ci, 5.29.3-2-ci və 5.29.21-ci yarımbəndlər əlavə edilsin:
"5.29.3-1. Malbəyli kənd Mədəniyyət evi
5.29.3-2. Quşçular kənd Mədəniyyət evi
5.29.21. Malbəyli kənd klubu";
2. "II. Təsərrüfat sahəli qurumlar" bölməsi üzrə:
2.1. "1. Teatr və konsert müəssisələri" hissəsi üzrə:
2.1.1. 1.5-ci və 1.17-ci bəndlərdə "Dövlət" sözündən sonra "Milli" sözü əlavə edilsin;
2.1.2. 1.22-ci bəndə "Qax" sözündən əvvəl "İlya Çavçavadze adına" sözləri əlavə edilsin;
2.1.3. 1.27-ci bəndə "Dövlət" sözündən sonra "Akademik" sözü əlavə edilsin;
2.1.4. 1.31-ci bənddən "Musiqili" sözü çıxarılınsın;
2.2. "2. Kinostudiyalar" hissəsinin 2.4-cü bəndində "Dublyaj" Studiyası" sözləri "Filming Azərbaycan" MMC" sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Ahıl şəxslər üçün sosial xidmət müəssisəsində görüş keçirilib

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Anar Əliyev Nazirliyin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyinin Ahıl şəxslər üçün sosial xidmət müəssisəsində olub.

O, müəssisədə sakinlərin yaşayışı, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmək üçün yaradılan şərait, ahillərə göstərilən xidmətlər ilə tanış olub.

Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial siyasəti ahillərə dövlət qayğısının artırılması sahəsində mühüm addımların atılmasına imkan verib. Bu istiqamətdə görülən işlər çərçivəsində Ahıl şəxslər üçün sosial xidmət müəssisəsi üçün son illərdə 5 mərtəbəli 170 yerlik

əlavə korpus istifadəyə verilib, çarpayı sayı 300-ə çatdırılıb. Hazırda 229 ahıl şəxsin yaşadığı müəssisədə hər bir sakinə lazımı məişət avadanlıqları ilə təchiz olunmuş otaqlar təmin edilib.

Həmçinin Heydər Əliyev Fondunun həssas qruplarla, habelə Ahıl şəxslər üçün sosial xidmət müəssisəsinin sakinləri ilə bağlı ardıcıl olaraq həyata keçirdiyi dəstək tədbirləri, humanitar aksiyalar diqqətə çatdırılıb.

Müasir tələblərə uyğun şəraitin yaradıldığı müəssisədə sakinlərin asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələri üçün kitabxana və idman zalı, müəyyən əl işləri hazırlamaq üçün emalatxanalar və sairə vardır. Ahillərin asudə vaxtını səmərəli keçirmək üçün tədbirlər, mədəniyyət mərkəzlərinə, muzeylərə, müxtəlif istirahət mərkəzlərinə ekskursiyalar, gəzintilər də təşkil olunur.

A.Əliyev müəssisədə daimi dövlət himayəsində yaşayan ahillərlə görüşüb, onların qayğıları ilə maraqlanıb. Ahıl şəxslər burada onlar üçün yaradılan şəraitdən, göstərilən xidmətlərdən razılıqlarını bildirib, diqqət və qayğı ilə əhatə olunduqlarına görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Nazir söhbət zamanı müəssisədə sakinlərin yaşayış şəraitinin, stasionar şəraitdə keyfiyyətli sosial xidmətlərlə təminatının daim diqqətdə saxlandığını vurğulayıb. Görüşdə bir neçə ahıl şəxs öz yaradıcılıq qabiliyyətlərini, ifaçılıq bacarıqlarını da nümayiş etdirib.

"Azərbaycan"

"E-sosial" portalı beynəlxalq müsabiqədə qızıl mükafata layiq görülüb

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin "E-sosial" portalı ABŞ-də keçirilən beynəlxalq onlayn "AVA Digital Awards" müsabiqəsində "Veb sayt - dövlət" kateqoriyası üzrə qızıl mükafata layiq görülüb.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin verdiyi məlumata görə, "E-sosial" portalının vətəndaşlar üçün bir kliklə 100-dən çox xidməti əlçatan etməsi, pensiya kalkulyatoru, həmçinin e-arayışları yükləmək və yoxlamaq imkanını yaratması müsabiqədə yüksək qiymətləndirilib.

Həmin müsabiqədə 30-a yaxın ölkədən müxtəlif dövlət qurumları, həmçinin "Samsung", "The Grove", "MJ2 Marketing" kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar, universitetlər və tədqiqat institutları daxil olmaqla 2900 qurumdan müraciət daxil olub.

Qeyd edək ki, "AVA Digital Awards" rəqəmsal kommunikasiyada mükəmməlliyi qiymətləndirən beynəlxalq müsabiqədir. 1994-cü ildə təsis edilən mükafat rəqəmsal mediyanın konsepsiyası, istiqaməti, dizaynı və istehsalı ilə məşğul olan yaradıcı mütəxəssislərin uğurlarını dəyərləndirir.

Hazırda 75 min ailə ünvanlı yardımla təmin olunur

Son illər ünvanlı yardım proqramına əlçatanlığın artırılması üçün mühüm addımlar atılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən "Ünvanlı Dövlət Sosial Yardım Proqramı"na əsasən, 2018-ci ildə 42,7 min ailəyə, 2024-cü ildə isə 76 min ailəyə yardım ediləcək.

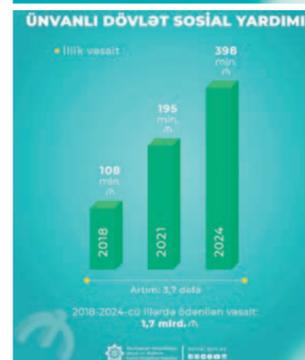
Son illər ünvanlı yardım proqramına əlçatanlığın artırılması, yardımın təyinat şərtlərinin yumşaldılması üçün qanunvericilikdə bir sıra dəyişikliklər edilib. Ötən il isə "Ünvanlı yardım" e-sistemi yenidən qurulmaqla, yardım üçün müraciət proseduru xeyli sadələşdirilib.

Yardım üçün müraciət edən şəxslərdən artıq ailə üzvlərinin sosial ödəniş almasını, tələbə, şagird, işsiz, keçmiş məcburi köçkün, hərbi xidmətdə olmaları, daşınmaz əmlakı, torpaq pay mülkiyyəti, kommunal xərcləri, əlilliyinin olması və s. məlumatları qeyd etmələri tələb olunmur.

Eləcə də ailənin maddi-məişət şəraiti yoxlanarkən abonent, sayğac nömrələri, həyatı sahə və digər məlumatların "Ərizə-bəyannamə"də düzgün göstərilmədiyi aşkarlandıqda, bu məlumatlara yerində düzəliş edilməklə, müraciətə yenidən baxılır. Ünvanlı yardım almış ailə yardım üçün təkrar müraciət etdikdə isə, əgər:

- ✓ ailənin tərkibi və yaşayış ünvanı dəyişməyibse,
- ✓ ailədə ailə başçısının itimləməyə görə pensiya və ya müavinət alan varsa,
- ✓ ailədə I dərəcə əlilliyi olan ailə üzvü varsa,
- ✓ II dərəcə əlilliyi olan iki və daha çox ailə üzvü varsa,
- ✓ üç və daha çox uşaq varsa, ailənin maddi-məişət şəraitinin müayinəsi aparılır.

Son illər qeyd edilən dəyişikliklər proqramın əhatə dairəsinin genişlənməsi ilə nəticələnir. Məsələn, ünvanlı yardım alan ailələrin sayı 2018-ci ilə nisbətən ötən dövrdə 1,8 dəfə artaraq 42,7 mindən

2024-cü ildə 76 minə, ailə üzvlərinin sayı isə 173,1 mindən 334 minə çatıb.

Hər ailəyə düşən ünvanlı yardımın orta aylıq məbləği 2018-ci ildəki 175 manatdan 2,7 dəfə artaraq 2024-cü ildə 473 manata çatıb.

Ünvanlı yardımlar üzrə əhaliyə ödənilən vəsaitlərin illik həcmi həmin dövrdə 4 dəfəyə yaxın artıb və bu istiqamətdə hazırda illik 400 milyon manat ətrafında vəsait yönəldilir. Ümumilikdə

2018-2024-cü illərdə ünvanlı sosial yardım proqramı üzrə əhaliyə 1,7 milyard manat vəsait ödənilib.

Ünvanlı sosial yardım təyin edilmiş ailələrdəki 1 yaşadək uşaqlara görə həmin ailələrə aylıq müavinət də ödənilir və bu müavinətin məbləği 2018-2024-cü illərdə 2 dəfəyə yaxın artırılaraq 100 manata çatdırılıb.

"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

USAID-in bitməyən ermənipərəstliyi

Öz missiyasından kənar fəaliyyətlə məşğul olan ABŞ-nin Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) Ermənistanı xüsusilə münasibətlə hər zaman seçilib. Bunu uzun illər təcavüzkar dövlətə ayırdığı maliyyə yardımının məbləğindən də aydın görmək olur. Fəaliyyətinin qadağan olunması ilə bağlı son ana qədər təşkilat İrəvana hər cür dəstək göstərməyə çalışıb. Ləğv olunması ərəfəsində isə 2024-cü il üzrə nəzərdə tutulmuş 250 milyon dollardan 110 milyon dollarını Ermənistanla göndərməyə imkan tapıb.

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin baş məsləhətçisi Mətin Məmmədli qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, USAID-in fəaliyyəti ilə bağlı ABŞ-nin yeni administrasiyasında kifayət qədər tənqidi yanaşma var: "Son bir ay nəzər yetirsək, görürük ki, təşkilatın fəaliyyətinin yenidən qurulması ilə bağlı Tramp administrasiyası bir neçə addım atıb. Yeni hökumət USAID-i müxtəlif çirklə məsələlərdə itiham edir. İlon Mask Beynəlxalq İnkişaf Agentliyini "cinayətkar təşkilat" adlandırır. Eyni zamanda təşkilatı korrupsiyada, dövlət büdcəsinin səmərəsiz istifadəsində, ABŞ-nin maraqlarına uyğun olmayan layihələrə sərmayə yatırmaqda günahlandırır. Bu səbəbdən təşkilatın ştat heyətinin mühüm hissəsi itxisar edilib, idarəedilməsi bərbəşə Dövlət Departamentinə həvalə olunub. Ümumiyyətlə, təşkilatın fəaliyyətinə Azərbaycan nöqtəyi-nəzərindən baxanda da çox ciddi nöqsanlara yol verdiyini görürük. Xüsusilə də Ermənistanla müqayisədə Azərbaycana yanaşmada".

Siyasi şərhçi qeyd edib ki, 1992-2024-cü illər ərzində təşkilat Azərbaycana 450 milyon dollar ayırdığı halda Ermənistanla ayrılan vəsait 3 milyard 300 milyon dollar təşkil edib. Ermənistan həm əhali sayı, həm də digər göstəricilərinə görə Azərbaycandan dəfələrlə kiçikdir. Buna baxmayaraq, İrəvana dəfələrlə artıq pul ayrılıb. Bu da təşkilatın ölkələrə selektiv yanaşmasını göstərir.

M.Məmmədli bildirib ki, bu təşkilat, həmçinin postmünaqişə problemlərinin həllində də tərəfəş mövqə nümayiş etdirib: "2023-cü il sentyabrda birgünlük antiterror tədbirlərindən qısa müddət sonra USAID-in rəhbəri regiona səfər edib. Qarabağdan könüllü köçmüş ermənilərə maliyyə yardımı ayrılması ilə bağlı qərar qəbul olundu. USAID rəhbəri Samanta Pauer tərəfindən Azərbaycana qarşı müəyyən qərəzli açıqlamalar verildi. Bütün bunlar Azərbaycan tərəfindən qəbul edilə bilməzdi. Nəhayət, ölkəmiz təşkilatla əməkdaşlığı ötürən il dayandırdı. Hüquqi olaraq fəaliyyətinin dayandırılması ilə bağlı da müraicət ünvanlandı. Bütün bunlar onun deməyə əsas verir ki, ölkəmizin Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinə tənqidi yanaşmasını kifayət qədər əsasları var".

Ekspert vurğulayıb ki, USAID əsasən humanitar, sosial, iqtisadi islahatlara dəstək məqsədilə yaradılsa da, xüsusilə postsovet ölkələri ilə bağlı siyasətində öz missiyasından xeyli kənara çıxıb, ölkələrin daxili işlərinə qarşılıq, ölkədaxili böhranların yaranmasına səbəb olan fəaliyyət göstərib. Təsədüfi deyil ki, zamanla təşkilatla postsovet ölkələri arasında kəskin münasibət formalaşmış və həm ölkələrdə USAID-in fəaliyyəti dayandırılıb.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Xocalı soyqırımını ilə əlaqədar Britaniya parlamentinin üzvlərinə və XİN-ə məktub ünvanlanıb

Recognition and Justice for the Victims of the Khojaly Tragedy

Each year on 26 February, Azerbaijanis people at home and abroad, together with international supporters of human rights, commemorate the anniversary of the Khojaly Massacre. On the night of 25-26 February 1992, Armenian armed forces, with the backing of the Russian 366th Motor Rifle Regiment, brutally slaughtered 613 Azerbaijani civilians in Khojaly, including 196 women, 63 children, and 70 elderly people. Hundreds more were wounded, and thousands were taken captive or went missing. These atrocities, extensively documented by international human rights organisations and journalists, remain a horrific crime against humanity.

The role of Russian forces in facilitating and enabling this massacre cannot be ignored. Eyewitness accounts, as well as reports from independent observers, indicate that Russian military personnel stationed in the region not only failed to prevent the killings but were actively involved in the attack. The ongoing failure to hold Armenia and Russia accountable for their actions in Khojaly sets a dangerous precedent and undermines international efforts to uphold justice and human rights.

Though 33 years have passed, justice for the victims of Khojaly remains elusive. We do not seek revenge but demand truth, accountability, and recognition. It is vital that the world acknowledges these crimes and honours the memory of the innocent lives lost. In light of this, we respectfully request that you and your colleagues in Parliament:

Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığında fəaliyyət göstərən Britaniya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin (BAC) rəhbəri Fəridə Pənahovanın təşəbbüsü ilə cəmiyyət adından ölkə parlamentininin 650 üzvünə və Xarici İşlər Nazirliyinə Xocalı soyqırımının 33-cü ildönümü ilə əlaqədar məktub ünvanlanıb.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məktubda 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda baş vermiş soyqırım haqqında ətraflı məlumat verilib, beynəlxalq ictimaiyyəti və Britaniya parlamentinə faciənin tanınması, ədalətin bərqərar olması üçün çağırış edilib. Xocalı faciəsinin XX əsrin ən dəhşətli soyqırımlarından biri kimi tarixə düşdüüyü diqqətə çatdırılıb. Vurğulan ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən törədilmiş və qətləmin nəticəsində 613 günahsız insan, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq və 70 qoca amansızcasına qətlə yetirilib. Faciə zamanı 1275 nəfər ösir götürülüb, 150 nəfərin taleyi isə hələ də naməlum olaraq qalır. Şahid ifadələri, beynəlxalq hesabatlar və müstəqil araşdırmalar bu hadisənin insanlığa qarşı ağır cinayət olduğunu təsdiqləyib. Bu çərçivədə BAC beynəlxalq ictimaiyyətdə, xüsusilə də Britaniya parlamentinə Xocalı soyqırımının tanınması, 26 fevral tarixinin Xocalı Anım Günü elan olunması kimi çağırış edilib.

Britaniya Azərbaycanlıları Cəmiyyəti Xocalı faciəsinin tanınması və Azərbaycanın haqlı mövqeyinin beynəlxalq arenada daha geniş təbliği istiqamətində fəaliyyətini bundan sonra da davam etdirəcəyini bildirib.

Ermənistan öhdəliklərindən yayınır

2020-ci il noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli Bəyanatda Ermənistanın - yəni kapitulyant ölkənin üzünə düşən öhdəliklər aydın şəkildə göstərilib. Bunlardan biri də bölgədə kommunikasiyaların, Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır. Bu reallıqdır ki, dəhlizin regional və beynəlxalq əhəmiyyəti malik olması nəzərə alınaraq dünyanın nəhəng ölkələri də onun yaradılmasını bir-mənalı dəstəkləyir. Azərbaycan tərəfi isə Zəngəzur dəhlizinin açılması üçün əməli addımlar atır.

Yanvarın 28-də nəqliyyat məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə Prezident İlham Əliyev söylədi ki, Zəngəzur dəhlizi layihəsi Azərbaycan tərəfindən irəli sürülmüşdür: "İkinci Qarabağ müharibəsindəki Zəfərimizdən sonra bu məsələ beynəlxalq gündəliyə, beynəlxalq leksikona salındı və bu gün Zəngəzur dəhlizi artıq dünyada qəbul edilmiş ifadədir, qəbul edilmiş termindir. Əlbəttə ki, biz bu dəhlizin açılması üçün praktiki addımlar atırıq".

Cəfəng layihələr ortaya atılır

Zəngəzur dəhlizinin işə düşməsi təkcə iqtisadi, ticari və digər bu yöndə olan məsələlərin inkişafı üçün deyil, ümumilikdə bölgədə davamlı sülhün varlığı üçün də vacibdir. Konkret ifadə etsək, Zəngəzur dəhlizi açılmadan Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhdən söz açmaq belə dəyərsizdir. Lakin bu faktı bildiyi halda belə Ermənistan üçtərəfli Bəyanatı zidd olaraq dəhlizin açılmasını icra etməkdən yayınır. Düz beş ilə yaxındır ki, İrəvan Zəngəzur dəhlizi ətrafında müxtəlif manipulyasiyalarla məşğul olur, rəsmi şəkildə üzünə götürdüüyü öhdəlikləri yerinə yetirmir, dəhlizin açılmasına və bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsinə şərait yaratmır.

Yuxarıda sözügedən mü-sahibəsində bu məqamə toxunan dövlətimizin başçısı da bildirdi ki, Ermənistan tərəfi dörd ildən çoxdur ki, bu məsələ ilə bağlı qeyri-konstruktiv mövqə sərgiləyir, faktiki olaraq 10 noyabr kapitulyasiyasından sonra üzünə götürdü-yü öhdəlikləri yerinə yetirmir: "Orada açıq-aydın göstərilirdi ki, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat bağlantısı olmalıdır: Ermənistan isə

- noyabrın 10-da məhz özünün imza atdığı kapitulyasiya aktında Ermənistanın kommunikasiyaların açılması ilə bağlı öhdəliyinin olduğunu danmağa çalışır. Baş nazirin bu qırmızı yalanları təcavüzkar Ermənistanın 30 ildən çoxdur ki, Naxçıvanı blokada şəraitində saxlaması, sülhdən yayınmaması və revanşa hazırlaşmasını bu kimi manipulyasiyalarla ört-basdır etməyə, beynəlxalq ictimaiyyətdə fikir çəşnliyi yaratmağa hesablanmış. Bu isə onu göstərir ki, ötən beş ilə yaxın müddətdə Qəribə himayədarlarından aldığı siyasi və hərbi dəstəkdən ruhlanan İrəvan düşünür ki, rəsmi şəkildə üzünə götür-düyü öhdəlikləri yerinə yetirməkdən asanlıqla imtina edə bilər. O da faktıdır ki, konstitusiyasını dəyişmək istəməyən, ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunu diriltmək üçün çabalayan, AI missiyasını hərbi amil kimi sərhədlərimizə yerləşdirən Ermənistan Azərbaycanla qarşı ərazi iddiasını hələ də sürdürür, yenidən işğal siyasəti həyata keçirmək haqqında planlar qurur. Belə olan halda isə İrəvanın nə bölgədə kommunikasiyaların açılmasında, nə də ümumilikdə sülh müqaviləsinin imzalanmasında maraqlı olmadığı gün kimi ortadadır.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacızadə Ermənistan baş nazirinin kommunikasiyalar dairəsinə dair dediklərini qeyd edərək deyir: "Orada açıq-aydın göstərilirdi ki, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat bağlantısı olmalıdır: Ermənistan isə

bu məsələ ilə bağlı qeyri-konstruktiv mövqə sərgiləyir, faktiki olaraq 10 noyabr kapitulyasiyasından sonra üzünə götürdü-yü öhdəlikləri yerinə yetirmir: "Orada açıq-aydın göstərilirdi ki, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat bağlantısı olmalıdır: Ermənistan isə

Diqqətə prosedon yayındırmaq cəhdi

Göründüyü kimi, Paşinyan 44 günlük müharibədən sonra

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan diaspor təşkilatları kanadalı parlamentarilərə Xocalı soyqırımını ilə bağlı məktub ünvanlayıblar

Kanadanın Monreal şəhərində fəaliyyət göstərən Kvebek Azərbaycanlıları Assosiasiyası və Monreal Kanada-Azərbaycan Cəmiyyəti Xocalı soyqırımının 33-cü ildönümü ilə əlaqədar bu ölkənin parlamentarilərinə məktub ünvanlayıblar.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, məktubda Xocalı faciəsi ilə bağlı ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri Xankəndi şəhərində yerləşən 366-cı motoatıcı alayın dəstəyi ilə üç tərəfdən Xocalıya hücum edərək yüzlərlə mülki şəxsi qətlə yetirib. Bu dəhşətli faciədən 33 il ötməsinə baxmayaraq, Xocalı soyqırımı məsiri tariximizin ən qaranlıq səhifələrindən biri kimi qaldığı diqqətə çatdırılıb.

Xocalı soyqırımının günahkarlarının cəzalandırılmasının və bu faciənin rəsmi tanınmasının mühüm məsələlərdən biri olduğu bildirilib.

Société Azerbaijannaisse du Canada à Montréal

Phone +1 514-591-7874

The Azerbaijan Society of Canada in Montreal

The Azerbaijan Society of Canada in Montreal

E-Mail: sacm.canadaze@gmail.com

We, The Azerbaijan Society of Canada in Montreal stand in solidarity with the victims and families of the Khojaly Massacre, where hundreds of Azerbaijani civilians were killed by Armenian forces. Thirty-three years have passed since the Khojaly Massacre, a tragedy that remains one of the darkest stains in modern history. On the night of Feb. 25-26, 1992, armed Armenian forces stormed the town of Khojaly in Azerbaijan's Nagorno-Karabakh region, leaving a lasting scar on Azerbaijan and the broader international community.

Located in a strategically vital part of Nagorno-Karabakh, Khojaly was home to approximately 7000 people, including Azerbaijani and Akhiska Turks. It was the site of the region's only airport and lay along a critical route connecting Khankendi and Agdam - features that made it a prime target amid escalating tensions following the collapse of the Soviet Union. In late 1991, Armenian forces had already blockaded the town, setting the stage for what would become the massacre remembered today.

As Azerbaijani civilians sought to escape the attack on the night of Feb. 25, Armenian forces, aided by the Soviet Russian Army's 366th Motorized Regiment stationed in Khankendi, launched a coordinated assault from three directions. What followed was a night of terror. Innocent men, women, children and the elderly were mercilessly gunned down, many of them as they fled toward Agdam through icy fields and forests.

"Khojaly was a great tragedy. People did not know where to go or how to escape." "The armed Armenian occupying forces and the soldiers of the Russian 366th Motorized Infantry Regiment who supported them did everything to brutally murder all the people of the city that night and thus intimidate the Azerbaijani Turks.

Tramp Zelenskidən məktub alıb

Ukrayna lideri danışıqlara hazır olduğunu bildirib

ABŞ Prezidenti Donald Tramp Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskidən məktub aldığını bildirib və məktubda Kiye davamlı sülhə nail olmaq üçün mümkün qədər tez danışıqlar masası arxasına oturmağa, həmçinin nadir torpaq elementləri ilə bağlı Vaşinqtonla saziş imzalamağa hazır olduğunu vurğulayıb.

Konqres qarşısında çıxış edən Tramp Amerika xalqına müraciətdə xarici siyasətə, xüsusən də Rusiya ilə Ukrayna arasındakı münaqişə ətrafında vəziyyətə toxunub.

Prezidentin fikrincə, müharibə mümkün qədər tez başa çatmalıdır və savaşın tezliklə bitməsinə onun şəxsi marağı var: "Ukraynadakı amansız münaqişəni sona çatdırmaq üçün yorulmadan çalışmışam. Sonu görülməyən bu dəhşətli və amansız münaqişədə milyonlarla ukraynalı və rus lazımsız yerə öldürülüb və ya yaralanıb. ABŞ Ukraynanın müdafiəsini dəstəkləmək üçün yüz milyardlarla dollar göndərib".

"Bunun daha beş il davam etməsini istəyirsiniz?" - deyə Tramp soruşub və bir daha bəyan edib ki, ABŞ Ukraynaya dəstək üçün Avropadan daha çox pul xərcləyib: "Təəssüf ki, Avropa Ukraynanı müdafiə etmək əvəzinə, Rusiyadan neft və qaz almağa daha çox pul xərcləyib. Bu barədə fikirləşmək lazımdır". Onun sözlərinə görə, AI ölkələri Ukraynaya müdafiə məqsədilə 100 milyard dollar, demokrat Co Baydenin əvvəlki hökuməti isə 350 milyard dollar ayırıb.

ABŞ lideri qeyd edib ki, sülh sazişinin imzalanması ilə əlaqədar hər iki tərəflə danışıqlar aparır. O, xalqa müraciətində deyib: "Bu gün mən prezident Zelenskidən məktub aldım. Orada yazılır: "Ukrayna davamlı sülhə nail olmaq üçün mümkün qədər tez danışıqlar masası arxasına oturmağa hazırdır. Heç kim sülhə ukraynalılardan daha çox istəmir. Mən və komandam prezident Trampın güclü rəhbərliyi altında bunun üzərində işləməyə hazırıq".

Amerika liderinin sözlərinə görə, Ukrayna nadir torpaq elementləri ilə bağlı saziş imzalamağa da hazır olduğunu bildirib. Bununla bağlı Tramp Zelenskidən sitat götürüb: "Minerallar və təhlükəsizlik sazişinə gəldikdə, Ukrayna sizin üçün öljverişli olan istonlin vaxt müqaviləni imzalamağa hazırdır".

ABŞ Prezidenti məktuba görə Ukrayna liderinə təşəkkür edib və əlavə edib ki, Rusiya tərəfi ilə danışıqlar davam edir. Onun fikrincə, Moskva da sülh yolu ilə nizamlanmanı müzakirə etməyə hazırdır: "Rusiya ilə ciddi müzakirələr aparıldıq və mən Moskvanın sülhə hazır olduğunu dair güclü siqnallar aldım. Ukrayna böhranını həll etmək üçün münaqişənin hər iki tərəfi ilə danışıqlar aparmaq lazımdır".

Xatırladaq ki, ötən ayın 28-də Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ABŞ-yə rəsmi səfər edib. Ağ Evdə o, dövlət başçısı Donald Tramp ilə görüşüb, daha əvvəl isə amerikalı senatorlarla danışıqlar aparıb.

Prezidentlərin Ağ Evin qəribə qanadının foyesində jurnalistlərlə görüşü zamanı V.Zelenski ABŞ-nin vitse-prezidenti Cey Di Venslə mübahisəyə girib və buna Donald Tramp müdaxilə edib.

Prezident Volodimir Zelenski Ukraynanın təhlükəsizlik təminatlarından da danışıb. O vurğulayıb ki, zəmanət olmadan Kiye atəşkəslə razılaşmayacaq. Bundan əlavə, dövlət başçısı müharibənin dayandırılması üçün danışıqlarda kimin iştirak etməli olduğunu aydın şəkildə göstərib. V. Zelenski vurğulayıb ki, bu, ABŞ və Rusiya arasında deyil, Rusiya ilə Ukrayna arasında müharibədir.

Bundan sonra Volodimir Zelenski Ağ Evi erkən tərk edib və nadir torpaq metalları ilə bağlı saziş imzalanmayıb.

Daha sonra Tramp Ukrayna liderini "Amerika xalqına hörmətsizlikdə" ittiham edib, Zelenski isə üzr istəməyə ehtiyac duymadığını bildirib. ABŞ lideri bildirib ki, Ukrayna Prezidenti danışıqların davam etməsi üçün sülh istədiyini deməli və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə tənqid etməyi dayandırmalıdır.

Son məlumata görə, Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Ukraynadakı münaqişənin sülh yolu ilə həlli üzrə danışıqların Minskə keçirilməsinə dair fikirlərini bildirib və Ukrayna, Rusiya və ABŞ prezidentləri Volodimir Zelenski, Vladimir Putin və Donald Trampın Belarusun paytaxtına dövdə edib.

Bu arada informasiya yayılıb ki, Volodimir Zelenski ABŞ Prezidenti Donald Trampa məktub yazmayıb. Bu barədə Ukraynanın Liga.net nəşrinin sorğusuna cavab olaraq Zelenskinin mətbuat katibi Sergey Nikiforov məlumat verib. Onun dediyinə görə, Zelenskidən heç bir məktub olmayıb, Tramp Konqresdə sosial şəbəkədəki yazıdan danışıb.

Öz növbəsində Ukraynanın ABŞ-dəki səfiri Oksana Markarova "Feysbukda" yazıb ki, "Tramp Zelenskinin "X" də postunu oxuyub".

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

REGIONLAR

Laçın Beynəlxalq Hava Limanında işləmək istəyənlər üçün əmək yarmarkası təşkil olunacaq

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyi "Azərbaycan Hava Yolları" QSC (AZAL) ilə birgə Laçın rayonunda əmək yarmarkası keçirəcək.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, yarmarka martın 7-də Agentliyin Şərqi Zəngəzur Regional Məşğulluq filialının Laçın rayon xidmət şöbəsinin inzibati binasında təşkil olunacaq.

Tədbirdə bu il istifadəyə veriləcək Laçın Beynəlxalq Hava Limanında uçuşların elektrik-işq texniki təminatı, rabitə, aerodrom istismarı, aviasiya təhlükəsizlik xidməti, texnoloji avadanlıqların istismarı, təmiri sahəsi və s. işlər üzrə 110-dan çox vakansiya təqdim ediləcək.

"Abad şəhər naminə"

Şirvanlılar ikinci ildir ki, bu deviz altında şəhərlərinin daha müasir və yaraşdıqlı olmasına üçün çalışırlar

Şirvan şəhərinin yerli icra orqanları, bələdiyyəsi, idarə, müəssisə, təşkilatları və sakinləri artıq ikinci ildir ki, "Abad şəhər naminə" devizi ilə çalışırlar. Bu məqsədlə onlar neftçilər, energetiklər, gənclər şəhəri kimi tanınan, şöhrət tapan Şirvanın sosial-iqtisadi inkişafı üçün əllərindən gələni edirlər.

Bunun sayəsində çılpaq dağların əhatəsində yerləşən şəhər ildən-ildə yaşllaşır, abadlaşır. Söz düşmüşkən, qeyd edək ki, keçən il ölkəmizdə keçirilən COP29 çərçivəsində Şirvan şəhərində də bir neçə mühüm tədbir həyata keçirilmişdir. Təbiətin qorunmasına töhfə vermək, ətraf mühiti sağlamaq, yaşlılıqları artırmaq, ekoloji tarazlığın bərpa edilməsinə kömək etmək, atmosferi oksigenlə zənginləşdirmək üçün şəhərdə 60 ağacəkmə aksiyası, 36 imacilik keçirilmiş, 12 mindən çox müxtəlif növ ağac və 39 mindən artıq gül kolu ekilmiş, 28 min kvadratmetr qazon salınmış, abadlıq işləri görülmüş, 47 maarifləndirici tədbir keçirilmişdir.

Sənaye şəhəri Şirvan iqtisadi inkişaf baxımından ötən il uğurlu nəticələrə nail olmuşdur. Şəhərdə fəaliyyət göstərən idarə, müəssisə, təşkilatlar, o cümlədən sahibkarlar tərəfindən il ərzində 696 milyon 830,1 min manatlıq məhsul istehsal edilmiş və xidmət göstərilmişdir. Sənaye məhsullarının 36,1 faizi mədənçixarma, 14,1 faizi emal, 48,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, 1,4 faizi su təchizatı sektorlarının payına düşmüşdür. Ötən il şəhərin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 128 milyon 17,8 min manat

vəsait yönəldilmişdir ki, onun da 123 milyon 442,8 min manatı və ya 96,4 faizi tikinti-quruculuq işlərinin icrasına sərf edilmişdir. Şəhər üzrə bir işçiyə hesablanan orta aylıq əməkhaqqı 847 manat təşkil etmişdir. Bu, əvvəlki illərdən 8,3 faiz çoxdur.

Son illər Şirvan şəhərində genişmiqyaslı tikinti-quruculuq, abadlıq işləri aparılmışdır. MIDA-nın inşa etdiyi "Yeni Şirvan" yaşayış kompleksinin tikintisi, su-kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması, daxili avtomobil yollarının çəkilişi, küçələrin işıqlandırılması, İDEA İB-nin "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində yeni "Abad məhəllə"lərin və yaşlılıqların salınması, Məhəmməd Füzuli adına Mədəniyyət və istirahət parkının genişləndirilərək əsaslı şəkildə yenidən qurulması və s. həmin işlərin yalnız bir hissəsidir.

Bunlardan əlavə, ŞİH başçısının sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Şirvan şəhərinin

2024 - 2028-ci illər üçün "Yeniləşən Şirvan" sosial-iqtisadi inkişaf proqramı" çərçivəsində bir sıra yaşayış binalarının qarşısındakı nümunəvi məhəllələrdə abadlıq işləri görülmüş, həmin binaların fəsad hissələri təmir olunmuş, 31 blokun giriş qapısı, pilləkən qəfəsləri və pəncərələri təzələnməmişdir. Eyni zamanda Şirvan ŞİH və bələdiyyəsi tərəfindən Bayramlı qəsəbəsində sahəsi 2 hektar olan istirahət parkı salınmışdır. Keçən il həmçinin şəhər əhalisinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə "Yeni Şirvan" yaşayış kompleksində 9 mərtəbli 14, 12 mərtəbli 11 yaşayış binasının və digər sosial əhəmiyyətli obyektlərin inşasına başlanılmışdır.

Ötən il Şirvan şəhərində və onun tabeliyində olan qəsəbələrdə əhəlinin davamlı və keyfiyyətli elektrik enerjisi, təbii qaz və içməli su təminatının yaxşılaşdırılması üçün də tədbirlər həyata keçirilmişdir.

35/6 kilovoltluq 9 yarımstansiya təmir edilmiş, 35 kilovoltluq yüksək gərginlikli hava xəttinin yerinin dəyişdirilməsi işləri tamamlanmış, şəhər ərazisində 310 poqonometr uzunluğunda qaz xətti çəkilmiş, 9 siyirtmə və qaztənzimləyici qurğu quraşdırılmış, 2 mindən çox fərdi qaz saygacı yenisi ilə əvəzlənmişdir. Ötən il habelə 17 min 699 poqonometr müxtəlif diametrlə su və 9 min 645 poqonometr yeni kanalizasiya xətləri çəkilmişdir.

Bütün bunlar keçən il Şirvanda görülən işlərin yalnız qısa xronikasidir. Şəhərdə quruculuq işləri bir gün də sənə gimir. Məram və məqsəd 2024 - 2028-ci illər üçün "Yeniləşən Şirvan" sosial-iqtisadi inkişaf proqramında nəzərdə tutulan tədbirləri həyata keçirməklə şəhəri daha müasir, daha abad və daha yaraşdıqlı etməkdir. Bu hədəfə şəhər sakinlərinin sabaha inamını, yaşamaq, çalışmaq həvəsini daha artırır. Şirvan Şəhər Ağ-

saqqallar Şurası idarə heyətinin üzvü Ağazər Şükürov:

- Atam Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Şükür Şükürov deyirdi ki, çöreyini yeyib suyunu içdiyin torpağı - vətəni sevmək hamımızın müqəddəs borcumuzdur. İndi yaşda atamı ötmüşəm. Təqəddüs olan hökümət. Yaş üstünə yaş gəlir, insan daha həssas olur. Amma atamın sözləri indi də qulaqlarımda səslənir. Şəhərimizin gündən-günə abadlaşması bir vətəndaş kimi qəlbi-mi sevinc və qürurla doldurur. Şirvan şəhər sakinini tələbə Fatimə Qurbanova isə deyir ki, son bir neçə ildə şəhərimiz daha da gözəlləşib: "Yenidən-qurma işləri çox sürətlə aparılır. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İB-nin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə salınan istirahət, mədəniyyət gusələri göz oxşayır. Fəxr edirik ki, belə bir şəhərin sakiniyəm".

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Samux: ötən ilin rəqəmləri nədən xəbər verir

Son illər Samuxda iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə yüksək göstəricilər qazanılır. Bu baxımdan, keçən il də istisna olmamışdır. Rayon üzrə il ərzində 211 milyon 681,5 min manatlıq məhsul istehsal olunmuşdur ki, bu da əvvəlki illərdən çoxdur.

Ayrı-ayrı sahələrə gəldikdə, keçən il Samuxda kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının dəyəri 145 milyon 826,5 min manata çatmışdır. Onların 73 milyon 652,1 min manatlığı bitkiçilik, 72 milyon 174,4 min manatlığı heyvandarlıq məhsullarının payına düşmüşdür. Təsərrüfatlarda 40453,4 ton taxıl, 1936,5 ton kartof, 14839,9 ton tərəvəz, 2153,6 ton bostan, 6803,2 ton günəbaxan, 15331,3 ton qarğıdalı, 124,2 ton paxlalı bitkilər, 19840,9 ton meyvə və giləmeyvə, 10437,6 ton üzüm, 69261,3 yem bitkiləri istehsal olunmuşdur. İstehsal olunan tərəvəzdən 2939,5 tonu istixanalarda yetişdirilmişdir. Cari ilin əvvəlinə olan məlumata görə, rayonda 23,3 min baş qaramal, 119,2 min baş davar var.

Samuxda kənd təsərrüfatı ilə yanaşı, sənaye də inkişaf edir. Yəni də rəqəmlərə müraciət edək. 2024-cü ildə rayon üzrə istehsal olunan sənaye məhsullarının dəyəri 19 milyon 439,3 min manata çatmışdır. İstehsal olunmuş məhsulların 10 milyon 779,5 min manatlığı dövlət, 8 milyon 659,8 min manatlığı qeyri-

dövlət sektorlarının payına düşmüşdür.

Rayonda tikinti işləri sənə gimir. Təkcə ötən il görülməyən tikinti işlərinin dəyəri 26,6 faiz artaraq 4 milyon 62,6 min manat olmuşdur. Həmin işlərin 56,3 faizi dövlət, 43,7 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətli müəssisələr tərəfindən icra edilmişdir.

Noqlıyyat, rabitə, pərakəndə ticarət döviyyəsinə də göstəricilər nəzərdə tutulduğundan çox olmuşdur. Belə ki, il ərzində rayon üzrə sabit şəbəkə telefonlarının sayı 2870-ə çatdırılmış, əhaliyə 399,8 min manatlıq xidmət

göstərilmişdir. Topdansatış ticarət döviyyəsinin dəyəri də nəzərdə tutulduğundan 2,1 faiz çox olmuşdur. İlaş xidmətinə gəldikdə, bu sahə üzrə keçən il əhaliyə 4 milyon 904,5 min manatlıq (müqayisəli qiymətlərlə 13 faiz çox) xidmət göstərilmişdir.

Rayon əhalisinin orta minimal əməkhaqqının artımında 4,6 faizlik artım qeydə alınmışdır. Daha dəqiq desək, ötən il rayon üzrə orta aylıq əməkhaqqı 639,7 manat olmuşdur.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Qusarda əkin sahələrinin monitorinqi aparılır

Yazın gəlişi ilə Qusarda yaz-tarla işlərinə start verilib. Təmiz dağ havası və minerallarla zəngin olan torpaqda yetişdirilən məhsulun əsasını qoymaq üçün bütün imkanlar səfərbərliyə alınıb.

Havanın qarlı və səxətli keçməsinə baxmayaraq, Qusar Dövlət Aqrar İslahatlar Mərkəzinin əməkdaşları payızlıq və çoxillik əkinlərin monitorinqini aparmağa başlayıblar. Məqsəd rayon üzrə Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya sisteminə bəyan edilən torpaq və əkin növünə dair məlumatların yoxlanılması, bu sahədə şəffaflığın təmin edilməsidir. Ona görə bu işlərin düzgün aparılmasına nəzarət də gücləndirilib.

Artıq rayonun bir çox kəndində monitorinq başa çatıb, aktlar tərtib olunub. Yaxın günlərdə monitorinqlərin tam yekunlaşdırılması nəzərdə tutulub.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

ATM seminar keçirəcək

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi (ATM) martın 10-14-də "Akademik yazı və kənd təsərrüfatına dair elmi jurnallarda məqalə nəşri sahəsində tədqiqatçıların bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi" mövzusunda seminar təşkil edir.

Onlayn keçiriləcək seminar kənd təsərrüfatı və orzaq təhlükəsizliyi sahəsində akademik yazırlar və nəşrlərə həsr edilir və akademik fəaliyyətlə məşğul olanlar, tədqiqatçılar, magistrantlar və doktorantlar üçün nəzərdə tutulub. Seminarın məqsədi iştirakçıların nüfuzlu beynəlxalq jurnallarda elmi yazılarının dərc edilməsi sahəsində bilik və peşəkar bacarıqlarının inkişaf etdirilməkdir. Seminara universitet, elmi-tədqiqat institutları və digər təşkilatlardan iştirakçılar dəvət olunur.

Seminarla həm ölkə daxilindən, həm də xaricdən nüfuzlu beynəlxalq jurnallarda elmi yazılarının dərc edilməsi sahəsində bilik və peşəkar bacarıqlarının inkişaf etdirilməkdir. Seminara universitet, elmi-tədqiqat institutları və digər təşkilatlardan iştirakçılar dəvət olunur.

Seminarla həm ölkə daxilindən, həm də xaricdən nüfuzlu beynəlxalq jurnallarda elmi yazılarının dərc edilməsi sahəsində bilik və peşəkar bacarıqlarının inkişaf etdirilməkdir. Seminara universitet, elmi-tədqiqat institutları və digər təşkilatlardan iştirakçılar dəvət olunur.

Babək, Culfa və Şahbuz rayonlarında "Sağlam məhəllə"lər salınacaq

Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin "Sağlam məhəllə" layihəsinin muxtar respublikanın Babək, Culfa və Şahbuz rayonlarında həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Bütün bu işlər nəticəsində ilin sonuna kimi muxtar respublikanın bütün bölgələri daxil olmaqla, əhalinin ödənişsiz istifadəsinə veriləcək idman meydançalarının ümumi sayı 22-yə yüksələcək. Hazırda mövcud say 8-dir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası gənclər və idman nazirinin müavini, nazir vəzifəsinə müvəqqəti icra edən Məcid Seyidov 2024-cü ilin yekunları və qarşıda duran vəzifələrə dair mətbuat konfransında deyib ki, muxtar respublikanın idman infrastrukturunun gücləndirilməsi ilə bağlı paralel addımlar da atılmaqdadır. Kəngərli rayonunun Qıvrıq qəsəbəsində yerləşən minifutbol meydançasında özəl investisiya cəlb olunmaqla yenidənqurma işləri həyata keçirilib və ötən ilin noyabrında əhalinin istifadəsinə verilib.

"Culfa rayon mərkəzində də özəl investisiya hesabına universal qapalı idman obyektinin inşası üçün ilkin işlərə başlanılıb. Həmçinin Dövlət İnvestisiya Proqramına daxil edilməsi təklif olunan Babək, Şahbuz və Ordubad rayonlarında idman obyektlərinin tikilməsi barədə əsaslandırılmış layihələr aidiyyəti quruma göndərilib", - deyər Məcid Seyidov əlavə edib.

"Yaradıcı zərif əllər"

Lənkəranda 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə "Yaradıcı zərif əllər" adlı tədbir keçirilib.

Sərgidə Lənkəran, Astara, Lerik, Yarıdım, Masallı və Cəlilabad rayonlarından olan yeniyetmə və gənç xanımların əl işləri nümayiş olunub. Burada milli üslubda hazırlanmış sənət nümunələri, xalq təbiiqə sənətinə aid əl işləri, eləcə də müxtəlif mövzularda rəsm əsərləri yer alıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, zərif əllərin yaratdığı incəsənət nümunələri iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Tədbirin rəsmi hissəsində çıxış edən təşkilatçılar və qonaqlar qadınların incəsənət və yaradıcılıq sahəsindəki töhfələrini önəmliyyətindən danışıblar. Bildirilib ki, qadınların estetik duyumu və incə zövqü sənətə özünəməxsus gözəllik bəxş edir. Bu cür tədbirlər onların yaradıcılıq potensialını üzə çıxarmaq və inkişaf etdirmək üçün mühüm platforma rolunu oynayır.

Mədəniyyət

Ustad sənətkarlarımız

Bənzərsiz gülüş ustası Bəşir Səfəroğlunun 100 illik yubileyi qeyd olunur

O, Azərbaycan teatr və kino sənətinin çox sevilən, unudulmaz gülüş ustalarından biridir. Adı çəkildə oynadığı rollar yada düşür və üz-lərə təbəssüm qonur. "Bizə birçə xal lazımdır"da Səbzəli, "Hacı Kərimin Aya səyahəti"ndə Hacı Kərim, "Beş manatlıq gəlin"də Möhsün, "Altı qızın biri Pəri"də Firuzbala, "Ulduz"da Güllümsərov... kimi komik rolların mahir ifaçısı olan Bəşir Səfəroğlu özü isə həyatda o qədər də güləyən olmayıb. Onu xatırlayanların yaddaşında çox ciddi xasiyyətli insan kimi qalıb.

Bu dünyada gülməkdən çox, güldürməyi sevən aktyorun qısa həyatı ağır sınaqlardan, keşməkeşlərdən keçib. Əslən qubalı olan Bəşir Səfəroğlu 1925-ci il martın 11-də Bakıda dünyaya gəlib. Ailədə dörd uşaq - üç qardaş, bir bacı olublar. Dolanışqı, gün-güzəran qaçqınları onu orta məktəbdən ayırıb. Yeddinci sinfi bitirən Bəşir təhsilini davam etdirməyib. İşləyib ailəsinə maddi kömək etməli olub. Ancaq bu çətinliklər onun teatra, aktyorluq sənətinə olan sevgisinə mane ola bilməyib. Bəşir Səfəroğlu on dörd yaşından dram deməyənə gedib. O, bircə qədər tamaşalarda kiçik rollar oynayıb.

1941-ci ildə Böyük Vətən müharibəsi başlayıb. Kütülvə səfərbərlik elan olunub. Bəşir Səfəroğlunun yaş çatmasa da, həmin ilin noyabrında könüllü cəbhəyə yollanıb. Döyüşlərdə iştirak edib. 1942-ci ildə yaralanıb, kontuziya alıb. Danışa bilməyib, qulaqları çox ağır eşidib. Ordudan tərxis olunan Bəşir Səfəroğlu vətəninə qayıdıb. Bir müddət fəhlə, yük maşının sürücüsü işləyib.

Müharibədə aldığı ağır kontuziya zərərələr və cismani yaralarla yaşamaq, əvvəlki həyatına qayıtmaq çoxları kimi Bəşir Səfəroğlu üçün də çətin olub. Keçirdiyi sarsıntılara tab gətirə, dözə bilməsinin ön gözəl, bəlkə də tək çərəsi sevdiyi teatr sənəti idi. Ancaq dili tutmuşdu, qulağı eşitmirdi, odur ki, aktyor işləyə bilməzdi. Sənətsəvr, qayğıkeş insanlar Bəşir Səfəroğlunu o müşkül vəziyyətdə yalnız buraxmayıblar. Sağlamlığı imkan verməyə də, könüllü teatrdan ayrılmayan Bəşirə rejissor Niyaz Şorifov hər gün qəlbon bağlı olduğu o sənət ocağına getməyi, tamaşalara baxmağı məsləhət görüb. Beləcə, Bəşir Səfəroğlu yenidən teatra ayaq açdı. Kütülvə səhnələrdə, sözsüz rollarda çıxış edib.

Müharibədə aldığı ağır kontuziya tez-tez həyəcanlanmasına, daxilin iztirabları keçirməsinə səbəb olub. Bir gün

necə bork qorxubsa, həyəcanla qışqırıb. Bundan sonra dili də açılıb, qulağı da eşitməyə başlayıb.

Bəşir Səfəroğlu böyük həvəslə aktyorluq fəaliyyətini davam etdirib. O, Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında klassik operetnalarda, eləcə də çağdaş dramaturq və bəstəkarların musiqili komediyalarında fərqli xarakterli rollarla səhnəyə çıxıb. Aktyorun teatrdə müxtəlif vaxtlarda oynadığı "Hacı Kərimin Aya səyahəti"ndə Hacı Kərim, "Bizə birçə xal lazımdır"da Səbzəli, "Beş manatlıq gəlin"də Möhsün, "Keto və Kote"də Qaradavoy və Çiko, "Məşədi İbad"da Qoçu Əsgər və Məşədi İbad, "Durna"da Uzun və Nəcəf, "Ulduz"da Qədir və Güllümsərov, "Keçmişin məişət səhnələri"ndə Qoçu, "Gözün aydın"da Salyanski və Qəhrəman, "Xosis"da Ohan yüzbaşı və Hacı Qara, "Kəndimizin mahını"nda Kazbek, "Qızıl axtaranlar"da Mir İsmayıl, "Rəis arvadı"nda Bələmi, "Altı qızın biri Pəri"də Firuzbala, "Tiflis nəğməsi"ndə Qiya, "Bir dəqiqə"də Əli Dinnəzov və başqa rollar aktyorun yaradıcılığında xüsusi yer tutmaqla yanaşı,

onu istedadlı aktyor kimi tamaşaçılara tanıdıb və sevdirdi. Oynadığı rollar sayəsində Bəşir Səfəroğlu 1950-1960-cı illərdə Musiqili Komediya Teatrının aparıcı aktyorlarından biri olub.

Onun səhnəyə hər çıxışını tamaşaçılar maraqla gözləyib, alqışlarla qarşılayıblar. Xüsusilə də Xalq artistləri Nəsibə Zeynalova və Lütfəli Abdullayevlə tərəf-müqabil olduğu tamaşalar teatrsevərlərə unudulmaz təsir bağışlayıb. Həmin tamaşaların təəssüratları xatirələrdən silinməyib.

1960-cı illərin ortalarında Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında yaradılan "Gəlməli, görməli, gülməli" miniatür teatrında Bəşir Səfəroğlu Xalq artisti Əliqası Ağayev, Əməkdar artist Müxlis Cəzizadə, aktrisa Ofeliya Məmmədova ilə birlikdə çıxış edib. Həmin teatrdə da bir-birindən maraqlı komik rollar oynayıb.

Onun aktyorluq məharətinə kinorejissorlar da laqeyd qalmayıblar. Bəşir Səfəroğlu bir sıra filmlərə çəkilib. "Aygün"də Əmirxanın dostu, "Qaribə əhvalat"da Cəmil, "Əhməd haradadır?"da Sərxoş, "Ulduz"da Güllümsərov, "Yun şal"da Kişi və "Yaşamaq gözəldir, qardaşım"da Səfər rolunu canlandırdı. 1965-ci ildə isə onu respublikamızdan kənar film çəkilişlərinə dəvət ediblər. "Tacikfilm"nin "Mosfilm"lə birgə çəkdiyi "Xoca Nəsrəddin 12 qəbri" filmində baş rol - Xoca Nəsrəddin aktyora həvalə olunub. Bu qərarı rejissor

Klementi Mints Bakıda ikon Bəşir Səfəroğlunun iştirak etdiyi tamaşalara baxdıqdan sonra verib. "Xoca Nəsrəddin 12 qəbri" filmi keçmiş SSRİ-nin hər yerində böyük maraqla qarşılanıb.

Filmlərdə çəkildiyi rolların əksəriyyəti epizodik olsa da, sonotkar parلاق aktyorluq istedadını oks etdirə, adını Azərbaycan kino sənətinə yazdıra bilib. Ömrü vəfa etsəydi, yaqın ki, Bəşir Səfəroğlu kinoaktyorluq bacarığını daha geniş təcəssüm etdirən neçə-neçə filmlərə çəkiləcəkdik...

Onun sənəti yüksək qiymətləndirilib. Bəşir Səfəroğlu 1964-cü ildə Əməkdar artist, 1968-ci ildə isə Xalq artisti fəxri adlarına layiq görüldü.

O, dünyanın qəhrini çox çəkmişdi. Həyatda gördüyü məhrumiyətlər səhnədə də təsir göstərmişdi. Aktyor sağalmaz xəstəliyə düşüb. Bu onu özünə deməyiblər. Amma ağır dərddən onu gündən-günə zəiflədir, təqətdən salıb. Əcəl qırx dörd yaşlı Bəşir Səfəroğlunun qapısını kəsdirdi.

Son dəfə səhnəyə çıxmağı arzulayıb. Bəlkə də həmin sevimli sənəti, həmin də pərəstişkarları ilə vidalaşmaq istəyib. Bunu nəzərə alıb. Bəşir Səfəroğlu "Milyonçunun dilənçi oğlu" tamaşası ilə sevdələrinin qarşısına çıxıb. Həmin tamaşadan on iki gün sonra, 1969-cu il martın 23-də vəfat edib. Tanınmış sənətkar Fəxrə xiyabanda dəfn olunub.

Onun yarımçıq qalmış sənət yolunu qızı, Xalq artisti Afaq Bəşirqızı uğurla davam etdirib.

Bəşir Səfəroğlunu örnək seçən, ona bənzəmək istəyənlər özü sağ ikon də, ondan sonra da olub. Bu gün də aktyorluq sevdasına düşən neçə-neçə gəncin Xalq artisti Bəşir Səfəroğluna bənzəmək istəyi böyükdür.

Zəhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Elm xadimlərimiz

Xatirələrdə yaşayan alim

Əbədi olan ömür deyil, onun izləri, xatirələridir. Ona görə də insan xatırladığı kimi və xatırladığı qədər yaşayır. Gərəkdir qismətində düşən ömrü elə yaşayasan ki, özün bu dünyada olmasan da, adını hörmətlə, ehtiramla, ansınlar, sözlən-söhbətin, əməllərin unudulmasın. Xatirələrin də işıq tək neçə-neçə insanın yollarını nurlandır-sın, üzərdə təbəssümə dönsün. Şorqışın alim, pedaqoq Şulan Şirəliyev belə ömür yaşayıb. O həm alim, həm müəllim, həm də insan kimi bu gün də xatırlanır.

Şulan Şirəliyevin tərəcə-məci kimi də fəaliyyəti tədqiq-ləyib olub. Akademik Vasif Məmmədliyəvə fikrinə: "İlk dəfə fars dilində modalıq kateqoriyasını təyin edən müəllim kimi Ş.Şirəliyev praktik fars dilini bilir, tərəcə-məci kimi olduqca təcərbəli idi. Bu peşənin sirlərini dərindən mənimsəmişdi".

2000-ci il iyunun 16-da UNESCO-nun Kadr Akademiyası tərəfindən "Filoloji elmlərdə fəlsəfə doktoru" dərəcəsinə layiq görülmüş Şulan Şirəliyevə bu barədə rəsmi diploma verilib.

Ölkəmiz müstəqilliyinə qovuşandan sonra Şulan Şirəliyev yeni yaradılan bir sıra özəl ali məktəblərdə də müxtəlif vəzifələrdə çalışıb.

O, vətəninə, xalqına çox sevinən, təəssübəkə ziyalıları-mızdan biri idi. 1990-cı ildə törədilən 20 Yanvar qətliamı xalqı düşünən bütün soydaş-larımız kimi Şulan Şirəliyev də sarsıdıb. Bu faciədən sonra erməni vandallarının Qarabağda, Şorqi Zəngözdə azərbaycanlılara qarşı hücum-ları artdı. 1990-cı illərdə erməni quldurları həmin ərazilərimizdə qırğınlar, soyqırım-ları törədirdilər. Bir milyona yaxın soydaşımızı öz yurdundan, evindən didərgin saldılar. Azərbaycanın ərazilərinin 20 faizini işğal etdilər.

Vətənin düşmən tapdığı altında qalan torpaqların dər-dini, intizarını çəkən alim, pedaqoq bir gün ədalət qələbə çalacağına inanıb. Bu qalibiyyətdə 2020-ci ildə Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu misilsiz qəhrəmanlığı ilə nail olub. Ancaq Şulan Şirəliyev arzusuna olduğu o günləri görmək qismət olmayıb...

2010-cu il aprelin 9-da Bakı Dövlət Universitetinin Şorqışın alim Şirəliyevin 75 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. 2013-cü il iyunun 5-də Şulan Şirəliyev dünyasını dəyişib.

Şulan Şirəliyev həm də ailə başçısı kimi örnək insan olub. O, həmişə deyərmiş ki, ailə kiçik dövlətdir. Qayğıkeş həyat yoldaşı, mehriban ata olub. Şulan Şirəliyevin özü kimi həyat yoldaşı Şölə Şirəliyevə də hörmətli, sevilən pedaqoq kimi tanınıb. Şölə xanım Bakı Dövlət Universitetinin Xarici dillər kafedrasının dosenti olub. Onların yeganə qızları Əfsanə atasına, vətəninə layiq övlad kimi bö-yüyüb, təhsil alıb. Əfsanə Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsini bitirib. İxtisasa uyğun çalışır. Şulan Şirəliyevin nəvələri - onun adını daşıyan Şulan və Tamerlan da ailə ənənələrinin layiqli davamçıları kimi böyüyürlər.

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Hər zaman ehtiramla xatırlanan görkəmli sənətkar

Azərbaycan peşəkar teatr sənətinin banilərindən biri də Hüseyn Ərəblinskiyədir.

1881-ci ildə Bakı şəhərində doğulan Hüseyn Ərəblinski ilk təhsilini mollaxanada alıb. Gələcəyin görkəmli aktyoru maddi çətinliklə əlaqədar məktəbi buraxmağa məcbur olub. Yoxsul uşaqların məktəbə götürülməsinə şərait yaradan Həbib bəy Mahmudbəyov gənc Hüseynin də özünün müəllim işlədiyi "Üçüncü rus-tatar" məktəbinə qəbul edilməsinə kömək göstərib. Hüseyn Ərəblinski teatr sənətinə gəlişinin səbəblərini Həbib bəyə yazıb. O, Cahangir Zeynalova birgə Mirzə Fətəli Axundzadənin əsərlərindən birini tamaşaya qoymaq istəyərkən epizodik rollar üçün aktyor tapmır və bu işə Hüseyn də daxil olmaqla öz şagirdlərini cəlb edir.

1897-ci ildən 1900-cü ilədək yalnız kiçik rollarda çıxış edən Hüseynin teatrdəki uğurları 1903-1904-cü illərdə yaradılan Müsəlman Artistləri Cəmiyyəti ilə sıx bağlıdır. Belə ki, 1905-ci ildə Lənkərana qastrol zamanı "Müsiqbəti-Fəxrəddin" tamaşasında əsas rolunu oynaya-cıq aktyor qəflətin xəstələri. Məcburiyyət qarşısında qalan trupa rəhbərliyi bu rolunu Hüseynə tapşırıb. Bu rolunu böyük məharətlə oynayan Hüseyn Ərəblinski çox keçmədən istedadlı aktyor kimi tanınma-ğa başlayıb. Sonradan "Nicat" Teatr Cəmiyyətində baş rejissor kimi fəaliyyət göstərən və teatr mühitində bir sıra yeniliklərə imza atıb.

Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin "Ağa Məhəmməd Şah Qacar"ında Qacar, Lanskoyn "Qəzavət"ində Əhməd bəy Şamxal, Qoqolun "Müfəttiş"ində Xlestakov, Nəcəf bəy Vəzirovun "Müsiqbəti-Fəxrəddin" əsərində Fəxrəddin, Mirzə Fətəli Axundzadənin "Hacı Qara" komediyasında Heydər bəy, Şillerin "Qaçqınlar"ında Frans, Şekspirin "Otello"unda Otello obrazları Hüseyn Ərəblinski-nin ən uğurlu rolları sırasındadır.

Hüseyn Ərəblinski 1919-cu ilin martında qətlə yetirilib. Sovet dönməndə Ərəblinskiyə ölümü ilə bağlı müxtəlif fikirlər səslənə də, tarixi sənədlər göstərir ki, onu dayısı oğlu Əbdülxalıq qətlə yetirib. Ərəblinski sənətinə həqarətlə baxan Əbdülxalıq qeyri-müəy-yən bir mübahisə üstündə bu addımı atıb. Sənətkarın məzarı Bakı-dakı Fəxrə xiyabandır. Ölümindən 106 il ötməsinə baxmayaraq, görkəmli sənətkar hər zaman ehtiramla xatırlanır.

"Yaradıcı Azərbaycan" mövzusunda tədbir təşkil olunacaq

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatlığı ilə martın 10-da Heydər Əliyev Mərkəzində "Yaradıcı Azərbaycan" mövzusunda tədbir keçiriləcək.

"Yaradıcı Azərbaycan" Azərbaycan Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nın icrası çərçivəsində həyata keçirilən, mədəni və yaradıcı sənəyələrin (MYS) inkişafına yönəlməli bir təşəbbüsdür.

Layihənin əsas məqsədi Azərbaycanda MYS-lərin potensialını cəmiyyətdə tanıtmaya və onu global bazara çıxarmaqdır. Bura kino, animasiya, oyun texnologiyaları (Gametech), moda, musiqi, mədəniyyət sahəsində çalışan startaplar (Cultech) və digər yaradıcı istiqamətlər daxildir.

MYS-lərin inkişafı ilə bağlı Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən bir sıra mühüm fəaliyyətlər həyata keçirilib, qeyri-hökumət təşkilatları üçün modeni və yaradıcı sənəyələrin təşviqi

üzrə qrant müsabiqəsi baş tutub, "Mədəniyyət və yaradıcı sənəyələr" üzrə xüsusi Təqəüd Programına start verilib. Həmin gün il Modeni və Yaradıcı Sənəyələrin İnkişafı Mərkəzinin (Yaradıcı Mərkəz) açılışı baş tutub.

Bu baxımdan, MYS sahəsində bu gündə-dək görülən işlər, biznes subyektləri üçün yaradılan yeni imkanlar və dəstək mexanizmləri, eyni zamanda 2025-ci il üzrə yeni hədəflər ilə tanış olmaq üçün MYS nümayəndələri xüsusi təqdimatda iştirak etmək üçün dəvət olunurlar.

Bakıda Belarus rəssamlarının sərgisi açılacaq

Martın 12-də Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində Belarus Respublikasının Milli İncəsənət Muzeyinin kolleksiyasından seçilmiş rəngkarlıq və qrafika əsərlərindən ibarət "Y.Pen, Y.Kruqer. Belarusda rəssamlıq təhsilinin baniləri" adlı sərgi açılacaq.

Mədəniyyət Nazirliyindən bildirilib ki, sərgidə XIX əsrin sonu - XX əsrin ortalarına aid 61 rəngkarlıq və qrafika əsəri təqdim olunacaq.

Ekspozisiyada görkəmli Belarus rəssamları Yuri Pen (1854-1937) və Yakov Kruqerin (1869-1940) bədii irslərinin, eləcə də onların tələbələrinin bütöv bir pleyadasının - dünyaşöhərlədi Mark Şaqal və Mixail Kikoin, Belarus SSR-nin Xalq

rəssamı İvan Axremçik, sovet, Belarus rəngkar və qrafikləri Lev Zevin, Mixail Kunin, Lev Leytman, Lazar Ran, Yefim Poyak, Vyacheslav Rutsay, Mixail Stanyut, Solomon Yudovin, Pyotr Yavich kimi Belarus milli incəsənət məktəbinin "portret"ini yaratan müxtəlif bədii cərəyanların nümayəndələrinin yaradıcılığı əks olunub.

"Azərişiq" ASC-nin nümayəndələri İmişlidə fermer və sahibkarlarla görüş keçiriblər

"Azərişiq" ASC paytaxt və regionlarda elektrik təsərrüfatının yenilənməsi işləri ilə yanaşı, maarifləndirici tədbirləri də davam etdirir. Fermerlərin, sahibkar və vətəndaşların rahat fəaliyyəti, yaranan çətinliklərin aradan qaldırılması məqsədilə bölgələrdə mütəmadi görüşlər keçirilir, onların fikirləri, təklifləri, tövsiyələri dinlənir.

Conab Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən həyata keçirilən belə tədbirlərdən biri İmişlidə baş tutub. Rayonda Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil olunan görüşdə 50-dək sahibkar və yerli sakin qatılıb. Qurumun Mətbuat xidmətinin verdiyi məlumatla görə, tədbirdə "Azərişiq" ASC-nin "ASAN xidmət"lə İş Departamentinin direktor müavini İnam Yusifov, Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin rəisi Vəqif Mustafayev, Aran Regional Enerji Təchizatı və Satışı İdarəsinin (RETSİ) rəisi Zülfü Ağayev, İmişli Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini

Ruslan Məmmədov iştirak ediblər.

Görüş zamanı sahibkar və vətəndaşlara "Azərişiq" ASC-nin regionlarda həyata keçirdiyi yenidənqurma və əsaslı təmir işləri barədə geniş məlumat verilib. Diqqətə çatdırılıb ki, dövlət başçısının tapşırıqları əsasında bu gün ölkənin ən ucaq dağ rayonlarında belə ödəmə 50-60-cı illərdən qalma elektrik şəbəkələri yeniləri ilə əvəzlənir. Müxtəlif gücdə yarımstansiyalar tikilib, yeni transformatorlar quraşdırılır. Müəssisə bəzələrinin yaradılması enerji itkisinin qarşısını alınması ilə yanaşı, əhali və qeyri-əhali

abonentlərinin fasiləsiz, dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin olunmasına hesablanıb.

Həmçinin elektron xidmətlər barədə sahibkar və vətəndaşlarla maarifləndirmə söhbətləri aparılıb, xidmət mərkəzlərində göstərilən bütün xidmətlər haqqında ətraflı və dolğun məlumat təqdim edilib. Tədbir zamanı yeni elektrik təchizatı məhsulları nümayiş etdirilib. Bununla yanaşı, vətəndaşların daha çox müraciət etdikləri digər xidmətlər - abonentin balansındakı avadanlıqlara texniki xidmət göstərilməsi, çoxmənzilli binalarda yaşayış mənzillərinin qeydiyyata, sayğac zədələnməsi hallarında görüləcək tədbirlər, qeyri-əhali abonentlərinin ad dəyişikliyi prosedurları, smart kartın və qüsurlu ödənişlərin bərpası xidmətləri barədə ət-

raflı məlumatlar verilib, onların sualları cavablandırılıb. Eyni zamanda həm "ASAN xidmət" mərkəzlərində, həm də elektron platformalar üzərindən təqdim edilən bütün xidmətlər barədə geniş məlumat paylaşılıb. Vətəndaşların və sahibkarların müraciətlərinin daha asan və sürətli həlli üçün yaradılan imkanlar vurğulanıb.

Abonentlərin ofis və evlərdən çıxmadan onlayn qaydada quruma müraciət etmə imkanları ətraflı izah olunub. Fermerlərin və yerli sakinlərin müxtəlif məsələləri bağlı sualları dinlənilib, qaldırılan bəzi problemlər yerində həll edilib.

İstehlakçıların dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin olunmasını, elektrik enerjisi itkilərinin minimuma endirilməsini hədəfləyən "Azərişiq" ASC sahibkar və vətəndaşlarla görüşləri ölkənin bütün regionlarında davam etdirir.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatıyımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 07.03.25-ci il tarixi gecə saatları ərzində bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür. Təkmilləşdirmə işləri yekunlaşdıqdan sonra xidmətlərdən tam normal əsaslarla istifadə edilməsi imkanı təmin ediləcəkdir.

Təbii minerallarla zəngin, orqanizm üçün faydalı...

Novruz bayramının gəlişi ilə bütün mağaza və bazarların piştaxtalarında quru meyvə və çərəzlər rast gəlinir. Öz xüsusi şirniyyatları və xoncaları ilə seçilən bayram bu məhsullarsız təsəvvür etmək mümkün deyil. Lakin təsəvvüdü qurucu məqam odur ki, onlar heç də həmişə gigiyena qaydalarına riayət edilərək təqdim edilmir, çox zaman üstüaçıq satılır.

Bəs alıcılar quru meyvə və çərəzləri alarkən nələrə diqqət etməlidirlər? Bu məhsulların təzə və keyfiyyətli olmasını necə müəyyən etmək olar? Ümumiyyətlə, onlar necə və hansı şəraitdə saxlanılmalıdır?

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə açıqlama verən qida məsələləri üzrə mütəxəssis Ağa Salamovun sözlərinə görə, istehlakçıların tələblərinə düzgün riayət edilərsə, quru meyvə və çərəzlər sağlamlıq üçün olduqca faydalıdır: "Tərkibində insan orqanizmi üçün vacib olan vitamin, mineral və zülallarla zəngin bu məhsullar ürək, beyin, sinir sistemi və əzələlərin fəaliyyətinə müsbət təsir edir, qan təzyiqini normalaşdırır. Çərəzlər və quru meyvələr nəmişlikdən uzaq, quru yerdə saxlanılmalı, sənyə müəssisələri və işə obyektlərində yerədən ən az 15 santimetr hündürdüz olmaqla mühafizə olunmalıdır. Ev şəraitində isə onlar şüşə qablara yığılmalıdır".

Quru meyvə və çərəzlərin üstüaçıq şəkildə satılıqda fiziki və mikrobioloji çirklənməyə məruz qaldığını qeyd edən mütəxəssis bunun yolverilməz olduğunu bildirir: "Buna misal kimi toz, həşəratların məhsulla təması, alıcıların məhsula açıq ələ toxunması kimi çirklənmə səbəblərini sadalamaq olar. Bu amillər nəzərə alıb onların istehlakından öncə yuyulmasını tövsiyə edirik. Qabıqlı çərəzləri yumağa ehtiyac yoxdur. Amma quru meyvələr və qabıqsız çərəzlər birbaşa yeyildiyi, üzərində toz, mikroblar və saxlanma müddətini artıran üçün istifadə olunan kimyəvi maddələr olduğu üçün öncədən ilıq su ilə yuyulub, kağız dəsmal üzərində qurudulmalıdır".

Quru meyvələri alarkən bir sıra məqamlara diqqət etməyin vacibliyini vurğulayan Ağa Salamov deyir ki, bu qida məhsulları nə çox bərk, nə də çox yumşaq olmalıdır: "Meyvə qurudulan zaman onun tərkibindəki nemlilik dərəcəsi 18-25 faizə düşür. Buna görə də o, elastik, eyni zamanda rahat yeyilən olmalıdır. Məhsulun tərkibində su az olduqda mikroorqanizmlər zəif inkişaf edir və ya inkişafdan qalır ki, bu da quru meyvələrin uzun müddət saxlanılmasına şərait yaradır. Quru meyvə alarkən rənglərinə də diqqət yetirmək lazımdır. Keyfiyyətli quru meyvələrin rəngi mat, parlansız və təbii olmalıdır. Parlaq və çalbedici rəng isə onun süni yolla qurudulduğunu və sağlamlıq üçün zərərli olduğuna işarədir. Üstəlik, düzgün texnologiya ilə hazırlanmış quru meyvələrin təbii və spesifik qoxusu olmalıdır. Dadında acılıq və xoşagəlməz qoxusu olan məhsullardan uzaq durmaq lazımdır".

Mütəxəssis onu da bildirir ki, təbii mineral və vitaminlərlə zəngin olan quru meyvə və çərəzlərdən gün ərzində yalnız bir ovuca şığacaq qədər yemək lazımdır: "Məsələn, yağ, zülal, karbohidrat, maqnezium, manqan, sink, fosfor, C, E və B qrup vitaminləri ilə zəngin olan qoz orqanizmin ehtiyacı olan bitki tərkibli Omega - 3 ilə təmin edən yeganə çərəzdür. O, sinir siste-

minə müsbət təsir göstərir, xolesterolun və qan şəkərinin stabilizəsinə kömək edir. Tərkibindəki lif, vitamin, mineral və antioksidantlar bir çox xəstəliyə qarşı qalxan rəhbərdir. Fındığın tərkibində olan yağların 96 faizi orqanizm üçün faydalı olan doymamış turşular - olein və linolindən, həmçinin zülal, karbohidrat, doymamış yağlar, E və B qrupu vitaminləri, yüksək miqdarda kalium, kalsium və natriumla zəngindir. O, immun sistemini gücləndirir, diabet riskini azaldır, orqanizmi xərçəngdən, hüceyrələri yaşlanmaqdan qoruyur, beyin fəaliyyətini və zehni qabiliyyətini yaxşılaşdırır, əzələləri gücləndirir, toxluq hissini artırır. Badam da lif, doymamış yağ turşuları ilə yanaşı, E və B qrupu vitaminləri, maqnezium, kalsium, fosfor, dəmir, sink, selen və mis kimi minerallarla zəngindir. O, qan təzyiqini tənzimləyir, beyin fəaliyyətini yaxşılaşdırır, qanda şəkərin səviyyəsini tənzimləyir, sümük eriməsini öngəlləyir. Yalnız Novruz süfrələrində görməyə öyrəşdiyimiz idy və innab da orqanizmin müxtəlif xəstəliklərə qarşı müqavimətini artırır. Bu məhsullar kalori dəyəri aşağı olduğu üçün xüsusən pəhriz saxlayanlar üçün əlverişli seçimdirlər".

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Türkiyə Dəyanət Vəqfinin baş direktoru İlahiyyət İnstitutunda olub

Ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Dəyanət Vəqfinin (TDV) baş direktoru İzani Turan Azərbaycan İlahiyyət İnstitutunun (Aİİ) qonağı olub. Qonağın gəlişi münasibətilə Aİİ-də görüş təşkil olunub. Görüşdə Türkiyənin Azərbaycanda səfirliyinin dini işlər üzrə müşaviri İhsan Açıq, ali təhsil müəssisəsinin rəhbərliyi, əməkdaşları və tələbələri iştirak ediblər.

Aİİ rektoru dosent Aqil Şirinov açılış nitqi ilə çıxış edib, tədbir iştirakçılarına qonaq haqqında geniş məlumat verib. İnstitutun rəhbəri İzani Turanı görməkdən məmnun olduğunu bildirib. A.Şirinov

TDV-nin dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyətinin tədqiqatçı olduğunu diqqətə çatdırıb.

Türkiyənin Azərbaycanda səfirliyinin dini işlər üzrə müşaviri İhsan Açıq çıxış edərək Ramazan ayının başlanması münasibətilə təbriklərini bildirib. İ.Açıq bildirib ki, Türkiyənin İlahiyyət sahəsində çalışan alimlərinin Aİİ-nin İlahiyyət fakültəsində tələbələrə görüşünü yüksək qiymətləndirir, alimlərin bilik və tövsiyələrini gənclərə paylaşmasının vacibliyini qeyd edib.

Daha sonra TDV-nin baş direktoru İzani Turan çıxış edib. Məruzəçi elm yolunda rastlaşdığı çətinliklərdən, tələbələrə illə-

rindən, həyatından, bugünkü fəaliyyətindən danışdı.

İzani Turan TDV-nin fəaliyyətindən də bəhs edib. Vəqfin dünyanın 149 ölkəsində 1003 şöbəsi və genişspektrli fəaliyyəti, eləcə də beynəlxalq yardım məsələsi ilə Türkiyədə əhəmiyyətli bir vətəndaş cəmiyyəti hərəkətinə çevrildiyini nəzərə çatdırdı.

Ölkəmizin gündən-günə daha da çiçəkləndiyini qeyd edən İ.Turan bildirdi ki, Azərbaycana səfərinin səbəbi məna və qaradışıq bağlarımızı daha da möhkəmləndirmək, birlikdə daha böyük işlərə imza atmaqdır.

"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Uşaqların dövlət uşaq müəssisələrinə düşməsinin qarşısını alması və çətin həyat şəraitində olan uşaqların və ailələrin sosial xidmətlərə çıxışının təmin edilməsi məqsədilə günəzli mərkəzlərin xidmətinin göstərilməsi "(Bakı, Abşeron, Sumqayıt, Gəncə, respublikanın digər şəhər və rayonları üzrə) adlı müsabiqə keçirir

Müsabiqədə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur. Maraqlanan təşkilatlar müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığını əldə etmək üçün nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinə (Ünvan: Nərimanov rayonu, Ziya Bünyadov prospekti, 1965, "Çinar Park" biznes mərkəzi, bina 1) yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak edən təşkilatların təklifləri 03 aprel 2025-ci il saat 17:00-dan gec olmayaraq agentliyə təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır. Müsabiqə 04 aprel 2025-ci il saat 11:00-da agentliyin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 525-41-30 (daxili-5032)

Müsabiqə komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradova əmisi

BƏXTİYAR MURADOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov Real Təhlil İnformasiya Mərkəzinin baş direktoru Mirşahin Ağayevə atası

MİRDİLAVƏR AĞAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	informasiya şöbəsi
	434-63-30, 539-72-39	- 538-66-40, 434-55-58
Məsəl kitab	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
Məsəl kitab müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq
		- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **3505**
Sifariş **476**

Qiyməti 60 qəpik